

**Komisja Bezpieczeństwa i Porządku
przy Staroście Jaworskim**

I N F O R M A C J A

o realizacji

**„Powiatowego Programu Zapobiegania
Przestępczości oraz Poprawy Porządku
Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli
na lata 2016 – 2020”**

za rok 2019

Jawor, luty 2020 r.

Zadania związane z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego ustawodawca zaliczył do podstawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego.

W celu poprawnego ich wykonywania w okresie od 1999 roku Komisja Bezpieczeństwa i Porządku opracowała i przedstawiła Radzie Powiatu 5 powiatowych programów poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2000-2002, 2003-2006, 2007-2010, 2011-2015, oraz 2016-2020. Ubiegły rok był czwartym rokiem obowiązywania Programu przyjętego przez Radę Powiatu w kwietniu 2016 roku.

Przedstawiamy Państwu Informację z jego realizacji w roku 2019, która powstała na podstawie materiałów i analiz przesłanych przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu, tj: służby, inspekcje, jednostki organizacyjne oraz samorządy gminne.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W JAWORZE.

Komenda Powiatowa Policji w Jaworze wypełniając ustawowe obowiązki Policji realizowała w 2019 roku zadania wynikające z „Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszpeczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli” zgodnie z przyjętymi obszarami:

I. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania.

W Komendzie Powiatowej Policji w Jaworze w roku 2019 wszczęto 890 postępowań przygotowawczych, w porównaniu do 896 w 2018 r. – dynamika to 99,3 % (2017 – 940). Liczba przestępstw stwierdzonych wyniosła 1006, w porównaniu do 1072 w 2018 roku, co dało dynamikę 93,8 % (2017 - 939).

Dzięki podjętym działaniom w 2019 roku, spośród przestępstw najbardziej dokuczliwych dla mieszkańców najskuteczniej ograniczono ilość zdarzeń w kategoriach:

- uszczerbek na zdrowiu - dynamika 50 % - 8 szt. (2018 - 16 szt., 2017 - 14 szt.)
- kradzież samochodu - dynamika 63,3 % - 7 szt. (2018 - 11 szt., 2017 - 22 szt.)

Natomiast największy wzrost dynamiki odnotowano w kategorii:

- bójki i pobicia - dynamika 150 % - 6 szt. (2018 - 4 szt., 2017 - 8szt.)
- kradzież z włamaniem - dynamika 102,8 % - 110 szt. (2018 - 107szt., 2017 - 111szt.)

1.1 Przestępstwa narkotykowe

Stwierdzono 72 przestępstwa narkotykowe. Podczas przeprowadzonych działań zabezpieczono następujące środki odurzające:

- marihuana - **278280** porcji w 2019r. (w 2018r. 9845 porcji)
- amfetamina - **4300** porcji w 2019r. (w 2018r. 660 porcji)
- haszysz - **0** porcji w 2019r. (w 2018r. 6 porcji)
- ekstazy - **103** porcje w 2019r. (w 2018r. 60 porcji)
- zabezpieczono **1661** krzewów konopi indyjskich (w 2018r. 74 szt.)

W sprawach tych wszczęto 74 postępowania przygotowawcze, o 5 więcej niż w 2018 roku. Z ogólnej liczby postępowań 69 spraw dotyczyło posiadania a w 3 przypadkach uprawy środków odurzających.

W 2019 roku ujawnionych zostało 4261 wykroczeń (2018 – 3277). Na ich sprawców nałożono 1528 mandatów karnych (2018 – 1450), skierowano do sądu 692 wniosków o ukaranie (2018 – 842) oraz zastosowano 1425 pouczenia (2018 – 503). W 748 przypadkach odstąpiono od skierowania wniosku do sądu (2018 – 598).

Najliczniejszą grupę wykroczeń rozpatrywanych przez Sądy stanowiły wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji 398 (2018 - 501).

Mandaty karne nakładano m.in. za wykroczenia przeciwko:

- bezpieczeństwu w komunikacji 755 (2018r. - 771)
- naruszeniu przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi 392 (2018r. – 314)
- mieniu 116 (2018r. – 109)
- urządzeniom użytku publicznego 71 (2018r. – 86)
- obyczajności publicznej 40 (2018r. – 39)

Do osiągnięcia efektów w opisanym obszarze przyczyniła się m.in. zwiększona częstotliwość i aktywność służby patrolowej w rejonach szczególnie zagrożonych. Skierowanie do służby większej ilości policjantów było możliwe dzięki podpisaniu porozumień ze Starostwem Powiatowym w Jaworze oraz Urzędem Miasta w Jaworze w zakresie służb ponadnormatywnych – (odpowiednio 320h i 677h), pełnionych przez policjantów KPP w Jaworze.

Zgodnie z założeniami „Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszłości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2016 – 2020” KPP w Jaworze podejmowała działania zmierzające do popularyzacji sylwetek dzielnicowych wśród lokalnej społeczności. Dzielnicowi prowadzili indywidualne poradnictwo oraz spotkania z mieszkańcami uczestnicząc również w festynach organizowanych na terenie powiatu jaworskiego. Podczas spotkań znakowali rowery i wartościowe przedmioty. Propagowali również aplikację mobilną „Moja Komenda”, która zainstalowana w smartfonie umożliwia szybkie odszukanie jednostki policji czy ustalenie dzielnicowego z rejonu, którym jesteśmy zainteresowani np. w celu nawiązania szybkiego kontaktu.

Każdy dzielnicowy posiada również swój indywidualny nr służbowego telefonu komórkowego, adres e-mail w celu ułatwienia z nim kontaktu za pośrednictwem komunikacji elektronicznej.

Prowadzono również działania mające na celu upowszechnienie wśród mieszkańców powiatu jaworskiego wiedzy nt. właściwego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą i podniesienia poziomu świadomości w tym zakresie oraz ograniczenie liczby zdarzeń uciążliwych społecznie. Tematyka ta była omawiana podczas prowadzonych spotkań z reprezentantami różnych grup społecznych w trakcie, których dzielnicowi dodatkowo rozpowszechniali ulotki prewencyjne w przedmiotowym zakresie.

Komenda Powiatowa Policji w Jaworze w 2019 r. prowadziła również zajęcia dla seniorów. W trakcie przeprowadzonego cyklu spotkań jaworscy policjanci edukowali ich w zakresie właściwych zachowań wobec osób obcych, które mogą dokonywać szeregu przestępstw na ich szkodę, bezpieczeństwa w ruchu drogowym,

odpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu czy też postępowania w sytuacji bezpośredniego zagrożenia. Część z tych zajęć wpisana się w plan działań debaty ewaluacyjnej policjantów z mieszkańcami powiatu jaworskiego pn. „Bezpieczny Senior”, która została przeprowadzona w sierpniu 2019 r.

Jej celem było między innymi przypomnienie funkcjonowania narzędzi Policji, do jakich można zaliczyć Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa czy wskazaną wcześniej aplikację „Moja Komenda”. Przede wszystkim przybliżone zostały mechanizmy działania sprawców wyłudzających pieniądze metodami na tzw. „wnuczka” czy „policjanta”, zagrożenia związane z wizytami akwizytorów i inkasentów w aspekcie zawierania niekorzystnych umów na zakup towarów i usług, a także poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym np. poprzez noszenie elementów odblaskowych. W spotkaniu udział wzięli seniorzy powiatu jaworskiego. Z ramienia policji w debacie uczestniczył I Zastępca Komendanta Powiatowego Policji w Jaworze mł. insp. Artur Bujak, kadra kierownicza tutejszej jednostki policji oraz policyjni specjaliści z obszarów, których dotyczyła debata.

W ramach współpracy z lokalnymi mediami przekazywano informacje o zagrożeniach oraz udzielano porad jak ich uniknąć a także informowano o prowadzonych akcjach prewencyjnych na terenie powiatu jaworskiego.

Zwracano się również z apelami prewencyjnymi do wiernych na terenie powiatu za pośrednictwem miejscowych parafii. W celu przeciwdziałania oszustwom na szkodę seniorów nawiązano również współpracę z bankami na terenie powiatu.

II. Przemoc w rodzinie.

W 2019 roku funkcjonariusze KPP w Jaworze przeprowadzili łącznie 350 interwencji domowych (2018 - 938). W 167 przypadkach sporządzono dokumentację do procedury „Niebieskiej Karty” (2018 – 117) z tego na terenach wiejskich 75 (2018 – 54) a w Jaworze i Bolkowie 92 (2018 - 63).

W wyniku realizacji założeń Niebieskiej Karty doprowadzono do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych 72 osoby w tym 71 mężczyzn i 1 kobietę (2018 – 38 mężczyzn), natomiast w Miejskiej Izbie Wytrzeźwień umieszczono 2 mężczyzn (2018 – 3). W analizowanym okresie wszczęto 55 postępowań związanych z przemocą w rodzinie (2018 – 35). Tymczasowo aresztowano 4 osoby (2018 – 2), dozorem policyjnym objęto 16 osób (2018 – 9).

1. „Policja przeciwko przemocy w rodzinie”.

Jest to program profilaktyczny, którego głównym celem jest zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, która ma miejsce w „czterech ścianach zacisza domowego”, gdzie zarówno ofierze jak i sprawcy nie zależy, aby ktokolwiek dowiedział się o tym problemie. Dzielnicy jaworskiej komendy wypełniając założenia tego programu systematycznie współpracują z przedstawicielami MOPS-u, GOPS-u, GKRPA, oświaty i służby zdrowia diagnozując ujawniane przypadki przemocy w rodzi w celu podejmowania właściwych działań dążących do niwelowania i zapobiegania zagrożeniom wynikającym z przemocy domowej.

III. Bezpieczeństwo w szkole.

Dla poprawy bezpieczeństwa istotne znaczenie miała kontynuacja realizacji przedsięwzięć prewencyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem akcji skierowanych do dzieci i młodzieży. Współpracując z podmiotami pozapolicyjnymi KPP w Jaworze realizowała następujące programy:

1. „Świadomy Junior”

Celem głównym programu jest zapobieganie przestępczości nieletnich przede wszystkim tej związanej z uzależnieniami (podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży szkolnej o zagrożeniach wynikających z uzależnienia od substancji psychoaktywnych, palenia papierosów czy spożywania alkoholu), cyberprzemocą oraz kradzieżą. Jest to program edukacyjno - informacyjny opracowany przez Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, skierowany do wszystkich nieletnich. Jaworscy funkcjonariusze wypełniając założenia programowe jakim jest profilaktyka, przeprowadzili prelekcje we wszystkich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych szkoląc w tym zakresie większość dzieci i młodzież z powiatu jaworskiego.

2. „Narkotyki i dopalacze zabijają – szkoda Ciebie na takie patoklimaty”

Jest to kampania o charakterze edukacyjno – profilaktycznym mająca na celu zwiększenie świadomości młodych ludzi na temat zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków i tzw. dopalaczy. W tym konsekwencji zarówno zdrowotnych, prawnych jak i społecznych, uzależnienia od tego rodzaju substancji. W tym celu m. in. propagowany był spot obrazujący przedmiotową problematykę.

Ponadto funkcjonariusze tutejszej jednostki prowadzili w placówkach oświatowych szereg akcji skierowanych na zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, w tym „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne Wakacje” czy „Bezpieczne ferie”. Mundurowi w ramach wniosków uzyskanych podczas ubiegłorocznej debaty realizowali w szkołach zajęcia w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom, na które narażone są osoby starsze.

Wspólnie z pedagogami Szkoły Podstawowej Nr 1 w Jaworze przeprowadzono kolejną Edycję Powiatowego Biegu Terenowego pn. „Bezpieczna Młodość” a z pedagogami Szkoły Podstawowej Nr 5 w Jaworze przeprowadzono Powiatowy Konkurs Wiedzy, nt. znajomości Przepisów Ruchu Drogowego. Łącznie przeprowadzono 158 spotkań z dziećmi, młodzieżą, pedagogami i rodzicami.

IV. Bezpieczeństwo osób starszych.

1. „Wzorowy Senior”

To kolejny program realizowany w latach 2018-2020 mający na celu poprawę bezpieczeństwa seniorów poprzez ograniczenie przestępstw powszechnych skierowanych głównie wobec osób starszych i samotnie mieszkających. Seniorzy to grupa społeczna, która wymaga szczególnej opieki prewencyjnej ze strony Policji. Oszustwa popełniane tzw. metodą „na wnuczka” czy „policjanta” zmieniają formę na „prokuratora” czy „funkcjonariusza CBŚP”, metoda jednak zostaje ta sama. Bazuje na emocjonalnym podłożu i bezradności osób starszych, które przekazują gotówkę obcej osobie w dobrej wierze. Dlatego zwiększenie świadomości społecznej wśród osób starszych i samotnych oraz włączenie do programu innych podmiotów mających bezpośredni kontakt z seniorami to główne cele programu. W trakcie jego realizacji policjanci jaworskiej komendy przeprowadzili szereg spotkań z seniorami powiatu jaworskiego dążąc do zwiększenia ich świadomości w przedmiotowym zakresie.

V. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

W ciągu 2019 r. na terenie powiatu jaworskiego zaistniały 804 zdarzenia drogowe (2018r. – 851). W 26 wypadkach (2018r.– 39) zginęły 4 osoby (2018r. – 4), a 43 zostały ranne (2018r. – 68).

Najczęściej do zdarzeń drogowych (522), dochodziło w przedziale czasowym pomiędzy godz. 10.00 – 19.00, co stanowi 64,9 % ogółu zdarzeń. Najwięcej wypadków (16) zaistniało natomiast w godz.11.00 - 20.00 co stanowi 61,5 % ogółu wypadków. Najbardziej zagrożonymi dniami tygodnia były:

- poniedziałek - 148 zdarzeń
- czwartek - 126 zdarzeń
- sobota - 126 zdarzeń

co ogółem stanowi 49,75 % ogółu zaistniałych kolizji i wypadków. Najwięcej zdarzeń drogowych odnotowano w sierpniu - 86 oraz maju, lipcu i październiku po 75 zdarzeń.

Głównymi sprawcami zdarzeń drogowych byli kierujący pojazdami – 79,23 %, w tym kierujący pojazdami osobowymi to sprawcy 57,46 % zdarzeń.

Najczęstszymi przyczynami powstawania zdarzeń z winy kierującego było niedostosowanie prędkości do istniejących warunków drogowych – 171 zdarzeń oraz niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – 117 zdarzeń.

Nadal pod względem ilości wypadków i kolizji najbardziej zagrożona jest droga krajowa K-3, gdzie zaistniało 216 zdarzeń drogowych tj. 26,86 % wszystkich zdarzeń. Szczególnie zagrożone były odcinki drogi krajowej w gm. Bolków, gdzie miało miejsce 118 zdarzeń (tj. 54,62 % wszystkich zdarzeń na K- 3) oraz gminy Paszowice, gdzie doszło do 52 zdarzeń (tj. 25,24 % wszystkich zdarzeń na K-3). Łącznie w tych dwóch rejonach doszło do 170 zdarzeń, co daje 82,5 % zdarzeń drogowych odnotowanych na trasie K-3.

Analizując cały odcinek drogi krajowej K-3, zdarzenia kształtowały się w sposób następujący:

- 118 zdarzeń – gmina Bolków (2018r. -106)
- 52 zdarzenia - gmina Paszowice (2018r. - 43)
- 33 zdarzenia - miasto Jawor (2018r. - 63)
- 13 zdarzeń - gmina Męcinka (2018r. - 26)

W dalszej kolejności biorąc pod uwagę zagrożenia na drodze, znajduje się autostrada A-4, na której odnotowano 104 zdarzenia (tj. 12,93% wszystkich zdarzeń) oraz droga krajowa K-5, na której doszło do 35 zdarzeń (tj. 4,35 % wszystkich zdarzeń). Na drodze ekspresowej S-3 odnotowano 23 zdarzenia (tj. 2,86 % wszystkich zdarzeń).

W celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym konsekwentnie ujawniano sprawców przestępstw i wykroczeń drogowych. W 2019 roku policjanci z KPP w Jaworze zatrzymali 168 nietrzeźwych kierujących (2018r. – 158). Łącznie przebadano na zawartość alkoholu w organizmie 15109 kierujących (2018r. – 15115).

Funkcjonariusze jaworskiej komendy przeprowadzili również szereg akcji w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym takich jak: kontrole prędkości, kontrole stosowania pasów bezpieczeństwa, kontrole stanu trzeźwości, stanu technicznego oraz używania odblasków. Na bieżąco monitorowano stan dróg, prowadzono lustracje pod kątem utrzymania stanu technicznego, oznakowania, informowano odpowiedzialne zarządy dróg o zauważonych usterkach i brakach w oznakowaniu.

KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-ROZPOZNAWCZA:

W 2019 roku Komenda Powiatowa PSP w Jaworze realizując zadania wynikające z Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli przeprowadziła **131 kontroli** z zakresu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych. Podczas przeprowadzonych kontroli skontrolowano **256 obiektów**.

W wyniku tych czynności we wszystkich grupach obiektów pod względem zabezpieczenia przeciwpożarowego stwierdzono łącznie **209 nieprawidłowości**.

Postępowanie pokontrolne.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolno – rozpoznawczych w roku 2019 Komendant Powiatowy PSP w Jaworze wydał **34 decyzje administracyjne**, w tym: **18 decyzji** nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, **2 decyzje zmieniające** terminy realizacji poszczególnych zaleceń pokontrolnych, **2 decyzję odmawiające** prolongaty terminu, **9 decyzji umarzających** postępowanie administracyjne oraz **2 decyzje** umarzające wcześniej wydane decyzje, a także **1 decyzję zakazującą** eksploatacji budynku.

W omawianym okresie zostało rozpoczętych **6 procedur dotyczących wszczęcia postępowania egzekucyjnego** w związku z niewypełnieniem obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Powyższe procedury wszczęcia postępowania egzekucyjnego zakończone zostały upomnieniami.

Opinie:

W omawianym okresie w wyniku przeprowadzonych kontroli Komendant Powiatowy PSP w Jaworze wydał 36 opinii dotyczących spełnienia przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Odbiory obiektów

W oparciu o wymagania Prawa Budowlanego funkcjonariusze Komendy Powiatowej PSP w Jaworze uczestniczyli w **10 odbiorach** w wyniku, których zgłoszono 7 sprzeciwów, co do użytkowania obiektu.

Wystąpienia do innych organów

W roku 2019 tutejsza komenda skierowała **81 wystąpień** do poszczególnych organów takich jak: Urzędy Gmin i Miast, Zarząd Lokalami Komunalnymi, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego. Wystąpienia dotyczyły w szczególności niesprawnych hydrantów na sieciach wodociągowych, pożarów sadzy w przewodach kominowych, pożarów budynków nieużytkowych oraz występowania tlenku węgla w budynkach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych.

DZIAŁANIA INFORMACYJNO – PROPAGANDOWE

1. W ramach upowszechniania i propagowania zagadnień z zakresu ochrony przeciwpożarowej zorganizowano i przeprowadzono w dniu 22 marca 2019 r. eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „**Młodzież Zapobiega Pożarom**” dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich z terenu powiatu.
2. W dniu 23 czerwca tut. komenda była współorganizatorem powiatowych zawodów sportowo pożarniczych jednostek ochotniczych straży pożarnych, które odbyły się w Granowicach.
3. Tut. komenda kontynuuje udział w zainicjowanym w roku 2015 w Państwowej Straży Pożarnej program „Zgaś ryzyko”. Głównym celem tego przedsięwzięcia jest ograniczenie do roku 2024 liczby ofiar śmiertelnych oraz osób poszkodowanych w pożarach w budynkach mieszkalnych o 30 % w stosunku do roku 2012. Dodatkowo program ten zakłada zmniejszenie liczby pożarów w obiektach mieszkalnych, zmniejszenie strat materialnych powodowanych przez pożary, zwiększenie znaczenia prewencji pożarowej, zwrócenie uwagi ludzi na znaczenie bezpieczeństwa pożarowego, a także zwiększenie poczucia samo odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo.
4. Uczestniczono w 22 zebraniach sprawozdawczych OSP, gdzie realizowano działania profilaktyczne poprzez propagowanie akcji: „Zgaś ryzyko”, „Czujka

na straży Twojego bezpieczeństwa” w ramach, których zachęcano również do stosowania w domach czujek tlenku węgla i czujek dymu.

5. W ramach kampanii „Kręci mnie bezpieczeństwo” oraz „Kręci mnie bezpieczeństwo... przez cały rok szkolny” zainicjowanej przez MSWiA oraz KG PSP w Warszawie w 2018 roku zorganizowano i przeprowadzono cykl spotkań i pogadanek w szkoł podstawowych z terenu powiatu jaworskiego **w ramach praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.**

Spotkania miały na celu budowanie i zwiększanie świadomości oraz wiedzy grona pedagogicznego i pracowników szkół z zakresu ochrony przeciwpożarowej ze szczególnym uwzględnieniem praktycznych aspektów bezpieczeństwa pożarowego w szkole i w domu.

W trakcie spotkań poruszono tematykę dotyczącą:

- profilaktyki przeciwpożarowej i obowiązków wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej,
 - praktyczne aspekty bezpieczeństwa pożarowego w szkole – pożar rozwój pożaru, użycie gaśnic, alarmowanie, obowiązki, zadania i podstawowe błędy przy prowadzeniu praktycznego sprawdzania ewakuacji,
 - bezpieczeństwo w domu – Czad – cichy zabójca, czujki czadu i dymu.
6. W szkołach, przedszkolach oraz Sali Edukacyjnej OGNIK, znajdującej się w JRG Jawor, przeprowadzono przez pracowników tut. komendy pogadanki na różnorodne tematy w zakresie bezpieczeństwa, m.in.:
- Bezpieczeństwo na drogach, numery alarmowe i jak zadbać o własne bezpieczeństwo,
 - Ogólne zasady postępowania w wypadku pożaru,
 - Zagrożenia wynikające z wypalania traw,
 - Jak zgłosić pożar?
 - Zagrożenia dla życia i zdrowia wynikające z pożarów budynków mieszkalnych,
 - Zapoznanie dzieci z zawodem strażaków i miejscem ich pracy,
 - Jak zgłosić pożar?
 - Spotkania edukacyjne poświęcone szeroko rozumianemu bezpieczeństwu pożarowemu, zarówno w szkole jak i w domu czy na podwórku.
 - W ramach spotkań przekazywano również materiały edukacyjne nt. wypalania traw i konsekwencji z tym związanych.
 - Ponadto omawiano tematykę związaną z pierwszą pomocą medyczną, zapoznawano słuchaczy ze specyfikacją działań ratowniczo-gaśniczych, zagrożeniami związanymi z pożarami oraz działaniami przy innych zagrożeniach np. chemicznych.

- Przybliżenie pracy strażaka, zapoznanie ze sprzętem, z obiektem.
 - Pogadanka na temat bezpiecznych zachowań w różnych sytuacjach,
 - Prelekcje na posiedzeniach rad pedagogicznych w zakresie propagowania i przekazywania dzieciom wiedzy z szeroko pojętej dziedziny bezpieczeństwa.
7. Uczestniczono w spotkaniach z mieszkańcami powiatu, gminy, na różnych imprezach tj., zawodach sportowo-pożarniczych OSP, pokazach, piknikach oraz obchodach rocznic utworzenia jednostek OSP na terenie powiatu podczas, których :
- Prezentowano samochody strażackie, sprzęt, umundurowania strażaka.
 - Prowadzono zabawy ruchowe dla dzieci oraz prezentowano ugaszenia pożaru hydronetką,
 - Prowadzono pogadanki na temat prawidłowych zachowań zarówno w domu i szkole gdy wybuchnie pożar.
 - bezpieczny wypoczynek podczas zbliżających się wakacji nad wodą, podczas pikników, obozowisk, biwaków, rozpalanie ognisk.
 - Prawidłowe korzystanie z numerów alarmowych, jak zgasić pożar.
 - Prezentacja podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
8. Uczestniczono w spotkaniach z władzami gminy na sesjach, komisjach gminnych i powiatu podczas których poruszano zagadnienia w zakresie bezpieczeństwu pożarowemu.

SZKOLENIA OSP

Komenda Powiatowa PSP w Jaworze w ubiegłym roku przeprowadziła 5 cykli szkoleń.

1. Szkolenie podstawowe

Ww. szkolenie zostało przeprowadzone w miesiącach od marca do kwietnia. Na szkolenie przyjętych zostało **28** druhów. **4** druh zostało skreślonych z listy uczestników (przekroczonej dozwolonej liczby godzin nieobecności). Egzamin końcowy z wynikiem pozytywnym zaliczyło **24** druhów.

2. Szkolenie z zakresu współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (teoria)

Ww. szkolenie zostało przeprowadzone w dniu 3 kwietnia 2019 r. Na szkolenie przyjętych zostało **16** druhów. Wszyscy druhowie ukończyli część teoretyczną szkolenia.

3. Szkolenie kierowców-konserwatorów sprzętu OSP

Ww. szkolenie zostało przeprowadzone w miesiącu sierpniu. Na szkolenie przyjętych zostało **8** druhów. Egzamin końcowy z wynikiem pozytywnym zaliczyło **5** druhów.

4. Szkolenie z zakresu ratownictwa technicznego

Ww. szkolenie zostało przeprowadzone w miesiącu październiku. Na szkolenie przyjętych zostało **7** druhów. Wszyscy ukończyli szkolenie z pozytywnym wynikiem egzaminu końcowego.

5. Szkolenie kierujących działaniami ratowniczymi (dowódców OSP)

Ww. szkolenie zostało przeprowadzone na przełomie listopada i grudnia. Na szkolenie przyjętych zostało **20** druхів. **2** druхів zostało skreślonych z listy uczestników (przekroczonej dozwolonej liczby godzin nieobecności). **1** druh nie przystąpił do egzaminu. Egzamin końcowy z wynikiem pozytywnym zaliczyło **17** druхів.

Spośród **79 druхів** przyjętych na szkolenia, **69 ukończyło** je z wynikiem pozytywnym.

Dodatkowo w dniu 13 grudnia przeprowadzono szkolenie dla Prezesów i Naczelników jednostek ochotniczych straży pożarnych z terenu powiatu jaworskiego podsumowujące działalność w 2019 r. W szkoleniu uczestniczyło 40 druхів.

INSPEKCJE GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ

W 2019 r. zaplanowanych zostało 13 inspekcji gotowości operacyjnej w jednostkach OSP włączonych do KSRG, oraz 3 inspekcje w jednostkach niewłączonych do KSRG.

Oceny uzyskane przez jednostki:

- Bardzo dobry – 8 jednostek (Budziszów Wielki, Jawor, Małuszów, Marcinowice, Sady Dolne, Stare Rochowice, Wądroże Wielkie, Wiadrów)
- Dobry – 6 jednostek (Granowice, Kaczorów, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Przybyłowice, Mysłów)
- Inspekcje nieprzeprowadzone – 1 jednostka (Sady Górne – na inspekcję przybył tylko jeden członek JOT)

Ponadto KP PSP w omawianym okresie w ramach prewencji przeciwpożarowej realizowała następujące zadania:

1. Wydano stosowne opinie w sprawie zabezpieczenia przeciwpożarowego n/w imprez masowych odbywających się na terenie powiatu jaworskiego:
 - w sprawie niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, zastrzeżeniach do stanu technicznego obiektu oraz o przewidywanych zagrożeniach podczas imprezy masowej pn. „**Czadowa majówka**” organizowanej przez Jaworski Ośrodek Kultury w dniach 03-04 maja 2019 r. na terenie Parku Miejskiego w Jaworze przy ul. Parkowej 5,
 - w sprawie niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, zastrzeżeniach do stanu technicznego obiektu oraz o przewidywanych zagrożeniach podczas imprezy masowej pn. „**Rodzinny piknik firmowy z okazji Dnia Dziecka**” organizowanej przez Mercedes – Benz Manufacturing Poland Sp. z o. o. w dniu 01 czerwca 2019 r. na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Jawornik w Jaworze przy ul. Myśluborskiej 27,
 - w sprawie niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, zastrzeżeniach do stanu technicznego obiektu oraz o przewidywanych zagrożeniach podczas imprezy masowej pt.

„Święto chleba i piernika – koncerty 2019” organizowanej w dniach 23-25 sierpnia 2019 r. na Rynku w Jaworze,

- w sprawie niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, zastrzeżeniach do stanu technicznego obiektu oraz o przewidywanych zagrożeniach podczas imprezy masowej pt. **„Koncert zespołu BOFFRIEND i EFFECT w ramach Festiwalu Kultury Wsi Polskiej – Dożynki Gminne 2019”** organizowanej przez Urząd Gminy w Wądrożu Wielkim w dniu 1 września 2019 r. na terenie sportowo – rekreacyjnym w Wądrożu Wielkim,
- w sprawie niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, zastrzeżeniach do stanu technicznego obiektu oraz o przewidywanych zagrożeniach podczas imprezy masowej pt. **„Koncert zespołu Jacaro i zespołu Kombi w ramach Festiwalu pól oraz tradycji ludowych, czyli Gminne Dożynki 2019”** organizowanej przez Urząd Gminy Męcinka w dniu 1 września 2019 r. na boisku sportowym w Chełmcu.

2. W związku z licznymi nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas:

- akcji ratowniczo – gaśniczych,
- ćwiczeń na obiektach przeprowadzanych przez JRG w Jaworze,
- czynności kontrolno-rozpoznawczych

dotyczącymi między innymi niesprawnych hydrantów podziemnych i nadziemnych zainstalowanych na sieciach wodociągowych, wystąpiono do właścicieli i zarządców sieci, w zakresie konieczności przeprowadzania corocznych przeglądów w zakresie sprawdzenia ciśnienia i wydajności sieci hydrantowej, oznakowania jak i możliwości odkręcenia i dostępu do hydrantów.

3. W związku z licznymi nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas akcji ratowniczo – gaśniczych w szczególności w budynkach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych, użyteczności publicznej w zakresie dotyczącym między innymi występowania tlenku węgla, pożarów sadzy w przewodach dymowych, spalinowych i wentylacyjnych wystąpiono do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Jaworze o podjęcie stosownych działań w przedmiotowej kwestii w zakresie kompetencji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

4. Prowadzono pogadanki w szkołach nt. „Udzielania pierwszej pomocy” z wykorzystaniem fantoma ćwiczebnego do prowadzenia resuscytacji krążeniowo – oddechowej.

5. Prowadzono pokazy i prezentacje sprzętu pożarniczego w ramach imprez plenerowych oraz zawodów sportowych

6. Prowadzono prezentacje na łamach prasy lokalnej, radia i telewizji dotyczące tematyki bezpieczeństwa przeciwpożarowego ze szczególnym naciskiem na komunikaty dotyczące występowania zagrożeń w zależności od pory roku.

7. Bieżące prowadzenie strony internetowej KP PSP w Jaworze opisującej prowadzone działania ratowniczo-gaśnicze, wydarzenia z życia Komendy, a

także zagadnienia dotyczącymi profilaktyki ppoż. i okresowo występujące zagrożenia np. pożary traw, czad itp.

8. W dniu 29 listopada przeprowadzono pogadankę edukacyjną dla studentów Jaworskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w zakresie postępowania w stanach nagłego zagrożenia życia oraz w zakresie stosowania czujek tlenu węgla.
9. Przeprowadzono kontrolę sieci wodociągowej z hydrantami na terenie gminy Wądroże Wielkie (realizacja decyzji Komendanta Powiatowego PSP w Jaworze), w wyniku których stwierdzono realizację przedmiotowych decyzji i sprawność hydrantów.

Zamieszczono na stronie internetowej tutejszej komendy informacje oraz wystosowano stosowne pisma do wszystkich gmin w zakresie zagrożeń dotyczących:

- Programu dotyczącego ograniczenia liczby ofiar pożarów w budynkach mieszkalnych "ZGAŚ RYZYKO"
- tlenu węgla potocznie znanego „czadem”- niewidocznym zabójcą w ramach kampanii „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”
- wypalania pozostałości roślinnych i słomy w czasie żniw,
- okresowych przeglądach przewodów kominowych w tym spalinowych, dymowych i wentylacyjnych,
- postępowania w czasie huraganów i nawałnic,
- obowiązku usuwania zalegającego śniegu lub lodu na dachach,
- obowiązku przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji.

Przedsięwzięcia na rzecz podniesienia jakości warunków służby oraz poprawy funkcjonowania Komendy:

1. Dokończono remont garażu dwustanowiskowego poprzez wykonanie tynku żywicznego na ścianach
2. Wykonano remont posadzki w trzech boksach garażowych samochodów ratowniczo – gaśniczych pierwszorzutowych, poprzez naprawę uszkodzeń posadzki i wykonanie nowej powłoki żywicznej.
3. Zakupiono profesjonalną sprężarkę do utrzymywania stałego ciśnienia w układach pneumatycznych samochodów ratowniczo – gaśniczych.
4. Zakupiono nowy defibrylator półautomatyczny AED na wyposażenie pierwszorzutowego samochodu ratowniczo – gaśniczego.
5. Zakupiono 2 komputery przenośne dla funkcjonariuszy z systemu ośmiogodzinnego w celu podniesienia ich warunków i jakości pracy.
6. Każdego roku Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze dokonuje sukcesywnej modernizacji wyposażenia Stanowiska Kierowania Komendanta Powiatowego PSP w Jaworze. W 2019 r. pozyskano nowoczesny rejestrator rozmów, nowy główny komputer stacjonarny do obsługi zdarzeń przez dyżurnych stanowiska kierowania oraz urządzenie switch. W najbliższym czasie należy podjąć działania związane z

modernizacją istniejących sieci teleinformatycznych w tut. komendzie dostosowując ją do obowiązujących standardów i wymagań.

7. W komendzie na bieżąco realizowane są wszelkie potrzeby wynikające z zapewnienia odpowiedniego stanu technicznego sprzętu, pojazdów i urządzeń tut. Komendy do podejmowania działań ratowniczych.
8. W sposób ciągły KP PSP w Jaworze realizuje również wszelkie potrzeby wynikające z zapewnienia funkcjonariuszom wyposażenia w środki ochrony indywidualnej oraz przedmioty ekwipunku osobistego poprzez zakup m.in. rękawic specjalnych, umundurowania specjalnego, butów specjalnych czy pasów bojowych.

Ilość zdarzeń za 2018 i 2019 rok

RODZAJ ZDARZENIA									
		Ogółem zdarzeń		Pożary		Miejsc. zagrożenia		Alarmy fałszywe	
		rok		rok		Rok		rok	
Lp.	Powiat/Gmina	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	jaworski	967	977	302	314	604	588	61	75
2	Bolków	300	226	58	55	228	156	14	15
3	m. Jawor	317	330	99	115	192	186	26	29
4	Mściwojów	83	83	44	45	34	31	5	7
5	Męcinka	94	108	36	39	56	61	2	8
6	Paszowice	70	87	22	33	44	50	4	4
7	Wądroże Wielkie	103	143	43	27	50	104	10	12
RAZEM:		967	977	302	314	604	588	61	75
Wzrost[%] do roku ubiegłego			1 %		4 %		- 2,6 %		23 %

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA.

1 . Działalność Sekcji Epidemiologii

Sekcja Epidemiologii podejmowała działania w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych poprzez: monitoring sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń, nadzór nad realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych, nadzór nad stanem sanitarnym podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W 2019 roku przeprowadzono 75 kontroli. Podczas kontroli placówek zwracano szczególną uwagę na wdrożone procedury i instrukcje zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Kontrole obejmowały sprawdzenie stanu sanitarno-higienicznego obiektów, zaopatrzenie w wodę, zaopatrzenie w preparaty dezynfekcyjne i ich stosowanie, postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi, postępowanie z bielizną czystą i brudną.

Nadzorem objęto również sposób prowadzenia kontroli wewnętrznych przez kierowników podmiotów w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń, chorób zakaźnych.

W roku 2019 zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne zachorowań w Zakładzie Opiekuńczo- Leczniczym w Bolkowie. Podstawą potwierdzenia ogniska był wzrost zachorowań pacjentów z zapaleniem dolnych i górnych dróg oddechowych ponad tło epidemiczne. W zakładzie podjęto działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne. W wyniku prowadzonych kontroli w obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontynuowano nadzór nad podmiotami realizującymi obowiązkowe szczepienia ochronne. Podczas kontroli w punktach szczepień /gabinetach/ szczególną uwagę zwracano na wykonawstwo szczepień ochronnych, dokumentację oraz warunki przechowywania preparatów szczepionkowych. Realizacja szczepień ochronnych odbywała się zgodnie z wytycznymi Programu Szczepień Ochronnych. Nie stwierdzono uchybień w wykonywaniu szczepień ochronnych oraz gospodarce preparatami szczepionkowymi. W gabinetach stosowano standardy bezpieczeństwa w zakresie szczepień a wykonanie szczepienia poprzedzane było kwalifikacyjnym badaniem lekarskim. W związku z przypadkami uchylania się od szczepień ochronnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze prowadził działania informacyjne mające na celu uświadomienie korzyści wynikających z uodpornienia przeciw chorobom zakaźnym a także konsekwencji prawnych wynikających z odmowy poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom.

Sytuacja epidemiologiczna powiatu

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie jaworskim została sporządzona w oparciu o zgłoszone do PSSE w Jaworze przypadki podejrzeń zachorowań, zachorowań na choroby zakaźne, zakażeń i zatruc z podmiotów leczniczych.

W 2019 roku w powiecie jaworskim zarejestrowano:

- 108 przypadków pokąsań przez zwierzęta (3 osoby poddane szczepieniom p/wścieklicznie),
- 2 przypadki zachorowań zapalenia opon nie określone,
- 36 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe,

- 3 zachorowania na bakteryjne zatrucia pokarmowe,
 - 15 biegunek i zapaleń żołądkowo – jelitowych bliżej nieokreślonych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu,
 - 7 zachorowań na salmonellozy,
 - 22 zachorowania na płonicę,
 - 2 zachorowania na lambliozę,
 - 1 przypadek zachorowania na krztusiec,
 - 1 zachorowanie na gruźlicę,
 - 1 zachorowanie na mikobakteriozę,
 - 1 zachorowanie na odrę,
 - 12 zachorowań na boreliozę,
 - 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu C,
 - 2 zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B,
 - 19 zachorowań na półpasiec,
 - 7 zachorowań na mononukleozę zakaźną,
 - 4 przypadków grypy typu A potwierdzoną laboratoryjnie,
 - 1 nowo wykryte zakażenie HIV,
 - 159 zachorowań na ospę wietrzną,
 - 170 przypadków podejrzeń zachorowań na grypę sezonową i zakażeń grypopochodnych.
- Nadzorem epidemiologicznym objęto 134 środowiska chorób zakaźnych.

Sekcja Epidemiologii współpracowała z Inspekcją Weterynaryjną w Jaworze w ramach monitoringu zoonoz. Nie odnotowano chorób zakaźnych stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla społeczeństwa i konieczność natychmiastowego wdrożenia procedury przeciwepidemicznej.

2. Działalność Sekcji Higieny Komunalnej

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaworze prowadziła nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu jaworskiego. W toku urzędowego nadzoru nad jakością wody, wykonano 57 kontroli wodociągów oraz pobrano do badań laboratoryjnych łącznie 156 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Analizując źródła zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu jaworskiego należy stwierdzić, że w 9 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę w 2019 roku wystąpiła nieprawidłowa jakość wody pod względem sanitarnym. Stwierdzone przekroczenia dotyczyły następujących wodociągów: Wodociąg Jawor (mętność, bakterie grupy coli), Wodociąg Bolków (bakterie grupy coli), Wodociąg Lipa (bakterie grupy coli, E. coli, Clostridium, ogólna liczba mikroorganizmów), Wodociąg Paszowice (bakterie grupy coli), Wodociąg Pogwizdów (bakterie grupy coli, E coli), Wodociąg Kwietniki (bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów), Wodociąg Stare Rochowice (bakterie grupy coli), Wodociąg Wierzchosławice Górne (bakterie grupy coli, E. coli, Clostridium, ogólna liczba mikroorganizmów), Wodociąg Kuźnia (bakterie grupy coli). Przekroczenia parametrów miały charakter jednorazowy i krótkotrwały.

Wykonane zostały działania zaradcze i naprawcze (czyszczenie i płukanie urządzeń, regulacja uzdatniania), została przywrócona wymagana jakość wody.

Stan sanitarny miast i terenów wiejskich.

W okresie wykonywanej oceny nie stwierdzono istotnych zaniedbań, a stan sanitarno-porządkowy terenów miast i wsi na obszarze powiatu z roku na rok poprawia się.

Rekreacja i wypoczynek. Na terenie powiatu znajdują się otwarte tereny rekreacyjne jak: 2 parki w Jaworze, ogródek jordanowski w Bolkowie i Park Krajobrazowy w Paszowicach oraz tereny zamknięte w obrębie Ośrodków Wypoczynku Rodzinnego w Jaworze i Bolkowie. Bieżący stan sanitarny terenów rekreacyjnych nie wykazał nieprawidłowości.

Na terenie powiatu jaworskiego funkcjonuje 1 **plywalnia kryta** - Pływalnia „Słowianka” w Jaworze. Wystąpiła nieprawidłowa jakość wody (pH). W wyniku przeprowadzonych działań zaradczych, przywrócona została wymagana jakość wody. Na terenie powiatu jaworskiego funkcjonował 1 **basen kąpielowy** w Bolkowie.

Hotele, pensjonaty, kempingi i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie

-przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazywały nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej - posiadają wymagane pomieszczenia, wyposażenie i sprzęt do wykonywania usług. Zapewniają utrzymanie czystości i higieny w pomieszczeniach zakładów oraz świadczeniu usług stosownie do ich rodzaju.

Cmentarze i chowanie zmarłych oraz zakłady pogrzebowe i postępowanie ze zwłokami i szczątkami – podczas przeprowadzonych kontroli w obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem sanitarnym.

Ekshumacje były nadzorowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze. Wydano 45 zezwoleń na ekshumacje i dochowania oraz 11 postanowień na przywóz zwłok i prochów do kraju.

Inne obiekty komunalne i użyteczności publicznej

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w innych obiektach użyteczności publicznej i komunalnej.

3. Działalność Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

W 2019 r. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku, nadzorowała 1207 zakładów usytuowanych na terenie 5 gmin, w tym 992 zakładów żywnościowo - żywnościowych, 203 środki transportu, 8 zakładów przedmiotów użytku, 1 wytwórnię przedmiotów użytku, 2 zakłady obrotu kosmetykami, 1 zakład produkujący kosmetyki.

Przeprowadzono łącznie 418 kontroli sanitarnych, w tym w 49 stwierdzono nieprawidłowości, tj.:

- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń,
- zły stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity, podłogi),
- brak aktualnych wyników badania wody,
- nieprawidłowe oznakowanie wyrobu gotowego w zakładach produkcyjnych,
- brak udokumentowania jakości zdrowotnej wyrobu gotowego, nietrwałego mikrobiologicznie,
- nieprawidłowo zaznaczona informacja o alergenach i substancjach nietolerancji pokarmowej,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej, po upływie terminu przydatności do spożycia/ daty minimalnej trwałości,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak weryfikacji funkcjonującego systemu HACCP oraz opracowanych procedur GHP/GMP.

W 2019 r. zaplanowano 266 kontroli, a wykonano 418. Nadwyżka przeprowadzonych kontroli wynika z otrzymywanych powiadomień w ramach systemu RASFF, z bieżących zadań związanych ze zmianą właściciela zakładu, z odbiorem nowych zakładów oraz przeprowadzonymi kontrolami sprawdzającymi i tematycznymi.

Wydano łącznie 155 decyzji merytorycznych i 126 płatniczych. Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono 15 mandatów na sumę 4300 zł. Wystawiono 3 decyzje o zakazie wprowadzenia do obrotu środka spożywczego i 1 decyzję odmowy wpisu do rejestru zakładów. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego oraz nie składano wniosków o nałożenie kary pieniężnej przez PWIS.

Nie odnotowano zatruć pokarmowych.

Odnutowano 12 interwencji konsumentów. Dotyczyły one nieprawidłowej jakości sprzedawanych środków spożywczych (7 wniosków), prowadzenia działalności produkcyjnej bez zgłoszenia do PPIS w Jaworze (4 wnioski), nieprawidłowa prezentacja, reklama suplementu diety (1 wniosek), nieprawidłowości w zakresie transportu żywności (1 wniosek).

W okresie sprawozdawczym otrzymaliśmy 15 powiadomień o niebezpiecznych produktach w ramach systemu RASFF. Przeprowadzono łącznie 54 kontrole sanitarne w tym zakresie. Zgłoszone powiadomienia dotyczyły produktów spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

W ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 182 próbki środków spożywczych, w tym do badań mikrobiologicznych – 110 próbek oraz badań chemicznych - 70 (z tego 10 próbek w kierunku substancji dodatkowych, 8 w kierunku witamin, 3 w kierunku 3-MCPD, 12 - mikotoksyn, 12 - metali, 2 w kierunku WWA, 2 - zawartość jodu, 2 - migracja specyficznych amin aromatycznych, 1 - migracja kadmu i ołowiu, 6 - pestycydy, 1 - zawartość białka, 4 - furan, 1 - zawartość błonnika, 3 - parametry jęczenia, 3 - azotany) i 2 próby w kierunku znakowania. W dwóch produktach stwierdzono nieprawidłowe znakowanie.

W okresie sprawozdawczym prowadzono nadzór nad prawidłowością oznakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogacanych witaminami lub składnikami mineralnymi wprowadzanych do obrotu jak i przez Internet. Dokonano oceny znakowania 37 wyżej omawianych środków spożywczych, w tym nieprawidłowości stwierdzono w 1 przypadku. Informacje o stwierdzonych niezgodnościach z przepisami prawa żywnościowego w zakresie znakowania środków spożywczych zostały przekazane państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu terenowo ze względu na siedzibę dystrybutorów zakwestionowanego produktu.

Oceniając sytuację stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie jaworskim w 2019 r., zaobserwowano stałą konieczność utrzymywania prawidłowego stanu sanitarno – technicznego zakładów żywnościowych przez przedsiębiorców. Wynika to z ciągłej eksploatacji urządzeń i pomieszczeń. Ponadto część przedsiębiorców wyposaża zakłady w nowoczesne, profesjonalne sprzęty i urządzenia. Przeprowadzają w miarę możliwości finansowych bieżące remonty zakładów.

Zapewnienie bezpieczeństwa żywności wiąże się także, z wdrożeniem w pierwszej kolejności i utrzymywaniem Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Dobrej Praktyki Produkcyjnej. Systemy HACCP w zakładach żywnościowych, muszą podlegać stałej kontroli i weryfikacji przez przedsiębiorców, w celu zachowania skuteczności w zapobieganiu i eliminowaniu zagrożeń zdrowotnych.

4. Działalność Sekcji Higieny Pracy

Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad warunkami pracy osób zatrudnionych na różnych stanowiskach w zakresie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. W 2019 roku, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, opracowano sprawozdanie w zakresie funkcjonowania rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH i egzekwowania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 CLP za rok 2018; sporządzono informację w zakresie legalnego handlu prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3. Ponadto kontynuowano temat przestrzegania przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.

W sprawach związanych z rozpoznawaniem chorób zawodowych prowadzona była ścisła współpraca z Dolnośląskim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy we Wrocławiu. Liczba zgłaszanych podejrzeń o chorobę zawodową na terenie naszego powiatu utrzymuje się od kilku lat na podobnym poziomie. W 2019 roku dokonano m. in. 2 zgłoszeń podejrzeń o chorobę zawodową – boreliozę; wydano 5 decyzji o stwierdzeniu boreliozy u rolników indywidualnych.

Prowadzony był również stały monitoring podejrzeń zatruc środkami zastępczymi, tzw. „dopalaczami” Zobowiązano jednostki medyczne z terenu powiatu jaworskiego do zgłaszania takich przypadków. W 2019 r. nie odnotowano zgłoszeń.

5. Działalność Stanowiska Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze sprawował szczególny nadzór przy wydawaniu opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jawor.

W trakcie opiniowania przedsięwzięć zwrócono uwagę na to, że planuje się i projektuje obiekty o wysokich standardach jakościowych z zastosowaniem nowoczesnych proekologicznych technologii.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w 2019 roku, w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dla obszaru gminy Jawor, wydał:

- **24** opinie dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- **6** opinii uzgadniających pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- **14** opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym **1** opinia o potrzebie przeprowadzenia oceny,
- **1** opinię dotyczących środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia,
- **2** opinie dotyczące dokumentacji projektowej,
- **16** opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze wykonując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadził **17** kontroli obiektów budowlanych wydał **18** decyzji płatniczych.

6. Działalność Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży

W ramach sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jaworze w 2019 r. nadzoru sanitarnego nad placówkami oświatowo-wychowawczymi (41 obiektami) przeprowadzono 71 kontroli, w tym 61 bieżącego stanu sanitarnego, 2 odbiory sanitarne placówek oraz 3 kontrole wypoczynku zimowego i 5 letniego.

Kontrole sanitarne wykazały dużą poprawę stanu sanitarno-higienicznego placówek nauczania i wychowania na skutek wykonywanych remontów. Wydano 14 decyzji merytorycznych w tym 1 umarzającą, 2 uchylające oraz 6 decyzji płatniczych. Zastrzeżenia dotyczyły ciągów komunikacyjnych w budynkach (nawierzchnie, schody, ściany i sufity), sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży, stanu sanitarno-higienicznego toalet, w tym sprawności technicznej armatury. Ponadto prawie wszystkie obiekty na terenie podległym działalności PSSE w Jaworze są skanalizowane, nie występują placówki z ogrzewaniem piecowym. Placówki na przestrzeni lat pozyskiwały fundusze z UE, które przeznaczyły na gruntowne remonty.

Wszystkie szkoły podstawowe i przedszkola na terenie powiatu jaworskiego przeprowadziły prace termomodernizacyjne, ocieplanie budynków, remont elewacji, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana grzejników co., oraz remonty kotłowni.

Nie odnotowano pogorszenia stanu technicznego placówek w stosunku do roku 2018, przeciwnie kontrole wykazały, z każdym rokiem coraz więcej obiektów podejmuje prace remontowe w związku z tym stan techniczny placówek staje się coraz lepszy. Placówki zaopatrzone są w odpowiednią ilość środków czystości, sanitariaty są utrzymywane w odpowiednim stanie higienicznym, są modernizowane, na bieżąco myte i dezynfekowane.

Skontrolowano warunki higieniczno-zdrowotne w szkolnych pracowniach komputerowych, w których nie stwierdzono nieprawidłowości, nadzór nad substancjami chemicznymi prowadzony jest prawidłowo, rozkład zajęć lekcyjnych w szkołach konstruowany jest prawidłowo odpowiednio do wieku uczniów uwzględniając ich możliwości umysłowe.

Oceniono dożywianie dzieci i młodzieży szkolnej z uwzględnieniem dożywiania sponsorowanego. Ocena wykazała, że szkoły podstawowe prowadzą dożywianie dzieci w formie obiadów dwudaniowych w miastach i niektórych wsiach oraz obiadów jednodaniowych w wioskach. Większość posiłków dotowanych jest przez MOPS i GOPS, pozostała część dzieci ma opłacane obiady przez rodziców.

Prowadzony był również nadzór nad infrastrukturą do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego. Szkoły posiadają sale gimnastyczne pełnowymiarowe, zastępcze, boiska szkolne wielofunkcyjne, boiska „Orlik”. Szkoły na terenie powiatu jaworskiego mają zapewnioną możliwość korzystania z basenu krytego ze zniżką/dojazdy na basen autobusem organizują szkoły/. Dzieci i młodzież korzystają również z hali sportowej przy PCKZ w Jaworze, hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Jaworze, hali przy Szkole Podstawowej w Bolkowie, sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Snowidzy z budynkiem w Marcinowicach i Budziszowie Wielkim.

W drugim półroczu 2019 r. dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych w szkołach do zasad ergonomii. W ocenionym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości. Dotychczas skontrolowane szkoły posiadają ławki regulowane, zakupione z certyfikatami. Szkoły sukcesywnie zakupują nowe meble i nowoczesne wyposażenie oraz sprzęt do klas.

Dzieci i młodzież korzystają z opieki medycznej w szkolnych gabinetach profilaktyki, stan techniczny gabinetów jest coraz lepszy, wyposażone są w niezbędny sprzęt medyczny, najczęściej opiekę w nich sprawują pielęgniarki. Pozostałe szkoły w których brak gabinetów korzystają z opieki Gminnych Ośrodków Zdrowia. W 2019 r. nie odnotowano nieprawidłowości w żłobkach i małych przedszkolach na terenie powiatu jaworskiego, placówki funkcjonują i są zorganizowane prawidłowo.

Od stycznia 2019 r. na terenie powiatu zaczął funkcjonować Żłobek w Męcince, w lutym 2019 r. roku wspólnie z ZNS dokonano odbioru Przedszkola Montessori w Jaworze. Do funkcjonującej w Targoszynie Szkoły Podstawowej dobudowano budynek, w którym otwarto przedszkole.

Co miesiąc dokonywana jest ocena przestrzegania zakazu palenia w placówkach szkolnych, nie zaobserwowano nieprawidłowości w tym zakresie, zakaz palenia jest przestrzegany.

Wypoczynek zimowy (3 obiekty) i letni (5 obiektów) przebiegały prawidłowo. Skontrolowane placówki wypoczynku zimowego i letniego były dobrze przygotowane organizacyjnie.

7. Działania oświatowo-zdrowotne

Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia mając na celu bezpieczeństwo i zdrowie społeczeństwa prowadziło szereg działań prozdrowotnych w szkołach, przedszkolach i zakładach opieki zdrowotnej. Na terenie powiatu w roku 2019 prowadzono 6 programów profilaktycznych, które swym zasięgiem objęły łącznie 3992 osoby. Programy dotyczą przede wszystkim edukacji w zakresie zdrowego stylu życia, tj. zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, a także edukacji w zakresie szkodliwości palenia tytoniu zarówno czynnego, jak i biernego. Poza tym prowadzone są programy w zakresie profilaktyki HIV/AIDS, wirusa HPV, jak również utrwalenia podstawowych zasad higieny i utrwalenia prozdrowotnych nawyków wśród dzieci szkół podstawowych. Na terenie powiatu organizowane były również tzw. akcje, np. Światowy Dzień Zdrowia, Światowy Dzień bez Tytoniu, dopalacze, Akcja Letnia, Akcja Zimowa, Światowy Dzień Seniora, światowy Dzień Rzucania Palenia i Światowy Dzień AIDS, w których łącznie uczestniczyło 1530 osób.

POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII.

Nadzór nad podmiotami produkującymi żywność pochodzenia zwierzęcego:

	Zakłady zatwierdzone (ubój, rozbiór)	Zakłady zatwierdzone na kraj (rozbiór)	Zakłady zakwalifikowane do MLO	Podmioty zarejestrowane (transport)	Punkty skupu dziczyzny	Pozysk, sortowanie i obrót jaja konsumpcyjny	Gospodarstwa produkujące mleko surowe	Podmioty sprzedaży bezpośredniej/RHD	Lekarze wyznaczeni do badania mięsa i zwierząt rzeźnych
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Liczba podmiotów	2	2	3	1	5	3	19	26/9	4
Zaplanowane kontrole	2	2	3	1	5	1	9	5/3	4
Przeprowadzone kontrole	9	2	3	0	5	3	9	5/3	4
Wydane decyzje, postanowienia	2	0	0	0	0	0	0	12/5	1

Pobrane próby do badań laboratoryjnych w ramach monitoringu	31	0	3	0	0	2	2	0/0	0
Pobrane urzędowe próby do badań laboratoryjnych	7	0	6	0	0	0	0	0/0	0

W nadzorowanych podmiotach, w jednym przypadku, w związku ze stwierdzeniem naruszenia prawa żywnościowego powodującego zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne. wystawiono mandat karny na kwotę 500 zł. W/w podmiot wdrożył działania naprawcze.

Szczegółowy wykaz kontrolowanych podmiotów:

- Zakłady zatwierdzone:
 - 1 podmiot zajmujący się ubojem i rozbiorem mięsa drobiowego (mięso białe)- działalność zakładu została zawieszona od 1 grudnia 2019 r. z perspektywą zakończenia działalności.
 - 1 podmiot zajmujący się ubojem i rozbiorem owiec (mięso czerwone),
 - 1 podmiot- pakownia i sortownia jaj.
- Zakłady zarejestrowane:
 - 1 podmiot zakwalifikowany do działalności marginalnej, ograniczonej i lokalnej zajmujący się rozbiorem i przetwórstwem mięsa czerwonego (wołowego i wieprzowego) i białego (drobiowego),
 - 2 podmioty zakwalifikowany do działalności marginalnej, ograniczonej i lokalnej zajmujące się przetwórstwem mięsa czerwonego (wołowego i wieprzowego),
 - 1 podmiot –transport produktów spożywczych.
- 5 punktów skupu dziczyzny,
- 2 fermy kur niosek,
- 19 gospodarstw pozyskujących mleko surowe do skupu,
- 26 podmiotów zakwalifikowanych jako sprzedaż bezpośrednia,
- 9 podmioty należące do Rolniczego Handlu Detalicznego (RHD).

Pobrano 13 prób urzędowych w zakładach zatwierdzonych i zakładach zaliczanych do MLO. Dwa razy uzyskano dodatni wynik z zakresu higieny procesu uboju, w kierunku Salmonella (Salmonella typu O:8 i Salmonella O:7). Jeden raz, z zakresu bezpieczeństwa żywności stwierdzono obecność Listeria monocytogenes. Wysłano powiadomienie informacyjne w systemie ostrzegania RASFF ze wskazaniem nabywców produktu niewłaściwej jakości. We wszystkich zakładach zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające. Postępowania karne są w toku. Oprócz prób urzędowych właściciele ubojni i masarni prowadzą na swój koszt stały monitoring obejmujący badania chemiczne i bakteriologiczne wytworzonych produktów, jak również badania bakteriologiczne ciągów technologicznych.

We współpracy z służbą sanitarną powiatu jaworskiego przeprowadzono 7 kontroli targowiska ukierunkowanych na nielegalną sprzedaż mięsa z nieznanymi źródłami. Nie wystąpiły przypadki wymagające interwencji.

W Pracowni Diagnostyki Włośni przy PIW Jawor zbadano 181 prób mięsa świń i dzików metodą wytrawiania. Nie wykryto obecności włośni.

DOBROSTAN ZWIERZĄT

Realizując postanowienia wynikające z ustawy o ochronie zwierząt przeprowadzono kontrole dobrostanu w :

- 11 gospodarstwach utrzymujących bydło,
- 5 gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną,
- 2 gospodarstwach utrzymujących kury nioski,
- 1 gospodarstwie utrzymującym króliki,
- 3 gospodarstwach utrzymujących psy,
- 1 gospodarstwie utrzymującym owce,
- 1 gospodarstwie utrzymującym zwierzęta dziko żyjące - jelenie,
- 5 gospodarstwach utrzymujących konie,
- 2 gospodarstwach utrzymujących kozy.

Wobec braku zastrzeżeń dobrostanowych w wyżej wymienionych podmiotach nie wdrażano postępowania administracyjnego.

W ciągu roku przeprowadzono 4 kontrole interwencyjne /w następstwie anonimowych zgłoszeń/, które nie potwierdziły zgłaszanych uchybień w związku z utrzymywaniem psów. Zgłoszenia miały charakter porachunków międzyludzkich.

Nadzór nad utylizacją

W rejestrze Powiatowego Lekarza Weterynarii zarejestrowane są 4 podmioty branży utylizacyjnej. Przeprowadzono łącznie 8 kontroli w :

- 5 w zakładach wytwarzających uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego (ubojnie) z ustaleniem faktycznej ilości produkowanych uppz,
- 3 w zakładach transportujących uppz, które nie ujawniły potrzeb wdrożenia postępowania naprawczego.

W roku 2019 wyrejestrowano z Rejestru Podmiotów Utylizacyjnych prowadzonego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jaworze 4 podmioty transportujące materiały pochodzenia zwierzęcego.

Monitorowanie zakażeń zwierząt i zwalczanie chorób zakaźnych

Zgodnie z harmonogramem w 2019 r. wykonano badania monitoringowe bydła, w kierunku:

- gruźlicy - 225 szt.
- brucelozy - 93 szt.
- białaczki - 97 szt.

Badaniami cyklicznymi w odstępie 5 lat objęto gospodarstwa w 11 miejscowościach. Wymienionych wyżej chorób nie stwierdzono.

W 2019 r. przeprowadzono łącznie 78 postępowań po pokąsaniu ludzi przez zwierzęta. Obserwację w kierunku wścieklizny przeprowadzono w 19 przypadkach z wynikiem ujemnym. W pozostałych przypadkach u psów szczepionych wykluczono podejrzenie wścieklizny po przeprowadzeniu badania klinicznego i dochodzenia epizootycznego, o czym poinformowano Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgodnie z ustalonymi zasadami współpracy. W związku z pokąsaniem ludzi przez zwierzęta, osobom, które nie dopełniły obowiązku zaszczepienia zwierzęcia przeciwko wściekliznie nałożono 8 mandatów karnych.

Łącznie w 2019 r. zaszczepiono przeciw wściekliznie:

psów – 4242 szt., kotów – 122 szt.

Usługę wykonało 6 prywatnie praktykujących zakładów leczniczych dla zwierząt.

Przeprowadzono ponadto:

- 9 kontroli bioasekuracji stad świń/jako kontynuacja działań podjętych w 2018 r. oraz stad nowych// pod kątem zabezpieczenia przed Afrykańskim Pomorem Świń /ASF/ informując jednocześnie o nakazach wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
- 6 kontroli podmiotów akwakultury,
- 2 kontrole centrum przechowywania nasienia koni,
- 3 kontrole punktów inseminacyjnych,
- 4 kontrole środków transportu zwierząt ,
- 1 kontrolę fermy zwierząt futerkowych (króliki),
- 1 kontrolę cyrku.

Wobec stale zmieniającej się niekorzystnie sytuacji epizootycznej w zakresie ASF ,oprócz akcji ulotkowej oraz informacji w prasie lokalnej, przeprowadzono dodatkowo:

- 8 szkoleń hodowców trzody chlewnej przy łącznym udziale 69 rolników,
- 5 szkoleń myśliwych z udziałem 139 członków kół łowieckich i pracowników Nadleśnictwa Jawor
- 1 szkolenie lekarzy prywatnej praktyki,
- 3 szkolenia członków kół pszczelarskich /66 osób/, którzy podczas wykonywania prac pasiecznych mogą obserwować zachowania dzików,
- 1 szkolenie policjantów ruchu drogowego.

W Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego z udziałem Starosty Jaworskiego i przedstawicieli gminnych zespołów reagowania kryzysowego zaprezentowano szeroką informację o ASF i działaniach jakie mogą być podejmowane przez określone służby w sytuacji wystąpienia choroby u dzików lub świń. Uczestniczyło 18 osób.

Zgodnie z programem na 2019 r., mającym na celu wczesne wykrycie ASF i jego zwalczanie, powiat jaworski z powodu bliskiej odległości od ognisk tej choroby na terenie województwa dolnośląskiego, został ujęty w obszarze WAMTY, gdzie wdrożone jest działanie zwiększonej depopulacji dzików. W tej sprawie podpisano w grudniu 2019r. umowy z Nadleśnictwem Jawor i kołami łowieckimi na odstrzał dzików i dodatkową płatność za odstrzały. Wypłacono z tego tytułu 40 tys. złotych.

POWIATOWY INSPEKTORAT NADZORU BUDOWLANEGO.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Jaworze, w minionym 2019r., realizując swoje ustawowe zadania oraz obowiązki, podejmował szereg inicjatyw i działań w kierunku zapewnienia porządku budowlanego i architektonicznego w przestrzeni publicznej oraz dla bezpieczeństwa użytkowników obiektów budowlanych.

Przeprowadzono 153 kontrole budów, robót budowlanych i obiektów budowlanych na terenie powiatu jaworskiego, w tym 10 kontroli obowiązkowych w ramach postępowań w sprawie o udzielenie pozwolenia na użytkowanie. Dokonano 55 kontroli robót budowlanych w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Przeprowadzono 67 kontroli obiektów budowlanych w użytkowaniu, w tym 8 kontroli budynków „wielkopowierzchniowych” o pow. zabudowy powyżej 2.000,00m². W ramach przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano 37 decyzji i postanowień. Rozpatrzono łącznie 379 wniosków i spraw różnych. Nałożono 9 mandatów karnych na kwotę 1.150,00 zł.

W 2019r. przyjęto 376 zawiadomień o rozpoczęciu robót budowlanych i rozpatrzono 338 spraw z zakresu zawiadomień inwestorów o zakończeniu budowy (robót budowlanych), w tym dopuszczono do użytkowania 307 nowych obiektów budowlanych. Wydano 7 nakazów rozbiórki budynków, będących w złym stanie technicznym, stwarzającym zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz 3 decyzje nakazujące rozbiórkę obiektów budowlanych z tytułu samowoli budowlanej.

Na bieżąco podejmowano współpracę z innymi organami kontrolnymi, służbami (Państwową Strażą Pożarną, Policją, Prokuraturą), polegającą na wymianie informacji, udostępnianiu dokumentów, uzgadnianiu stanowisk, podejmowaniu wspólnych akcji w sytuacjach kryzysowych (pożar, zadymienia).

W ramach dokonywanych czynności inspekcyjno-kontrolnych prowadzonych budów i robót budowlanych zwracano uwagę na realizację inwestycji zgodnie z dokumentacją budowy, w szczególności zatwierdzonym przez organ administracji architektoniczno-budowlanej projektem budowlanym, który jest integralną częścią udzielonego pozwolenia na budowę, a także na sposób realizacji prac zgodnie z zasadami bhp, sztuką budowlaną, stosowanie wyrobów budowlanych, dopuszczonych do powszechnego stosowania w budownictwie (oznakowanie stosownymi znakami bezpieczeństwa). W ramach kompetencji nadzorowano sposób wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przez osoby uprawnione.

Kontrole obiektów budowlanych w użytkowaniu sprowadzały się do sprawdzania prowadzenia książki obiektu budowlanego oraz poddawania obiektów (ich urządzeń, instalacji) okresowym: rocznym i pięcioletnim przeglądom technicznym stanu sprawności.

Podejmując działania prewencyjne tut. inspektorat udostępniał do publicznej wiadomości, na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz tablicy informacyjnej urzędu, komunikaty Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego wydane w 2019r. w sprawie bezpiecznego użytkowania placów zabaw, przewodów kominowych, w szczególności w okresie jesienno-zimowym, o kontrolach obiektów wielkopowierzchniowych, a także w sprawie potencjalnych zagrożeń występujących w obiektach budowlanych w okresie zimowym.

Przypominano właścicielom (zarządcom) obiektów budowlanych o ich obowiązkach w zakresie poddawania obiektów kontrolom okresowym, realizacji zaleceń pokontrolnych, dbaniu o właściwy stan techniczny obiektów budowlanych poprzez przeprowadzanie robót remontowo-budowlanych i podejmowanie działań, zapewniających właściwe użytkowanie np. monitorowanie i usuwanie warstwy śniegowej z połaci dachowych, usuwanie zwisających sopli lodu z dachów.

Inwestorom zwracano uwagę na zapewnienie właściwego (zgodnego z prawem i bezpiecznego) przebiegu procesu budowlanego, uzyskiwanie pozwoleń na budowę i zmian do uzyskanych pozwoleń na realizację inwestycji, dokonywanie zgłoszeń robót budowlanych oraz zmian sposobu użytkowania obiektu budowlanego, celem zapobiegania samowolom budowlanym.

W ramach podejmowanych działań, służących poprawie bezpieczeństwa, udzielano także obywatelom porad prawnych, informacji i wyjaśnień w zakresie obowiązujących przepisów prawa budowlanego.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA – DELEGATURA W LEGNICY.

Delegatura w Legnicy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu przeprowadziła kontrole podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie m.in. przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska. Na terenie powiatu jaworskiego zostały przeprowadzone 24 kontrole z ustalonym podmiotem, w tym 9 kontroli planowych, 15 kontroli pozaplanowych oraz 6 rozpoznań zanieczyszczeń w terenie.

• Zestawienie wykonanych kontroli planowych z ustalonym podmiotem na terenie powiatu jaworskiego:

L.p.	Nazwa podmiotu (obiektu) i adres	Klasa naruszeń	Wystawione mandaty	Udzielone pouczenia
1	Eco Gold Paliwa Sp. z o.o. - obiekt przy ul. Starojaworskiej 104 w Jaworze 59-400 Jawor, ul. Starojaworska 104	I klasa	2	0
2	Fermy Drobiu Woźniak Sp. z o.o. - Ferma Drobiu w Gądkowie, 59-430 Gądków	I klasa	0	2
3	"Kopalnie Surowców Skalnych w Bartnicy" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Kopalnia Bazaltu "Męcinka" 59-424 Męcinka	Brak naruszeń	0	0
4	Przedsiębiorstwo Rolne "PEGROL" w Jaworze Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 59-400 Jawor, Starojaworska 91	I klasa	0	1
5	Gmina Wądroże Wielkie - Oczyszczalnia ścieków w Mierzycach 59-430 Wądroże Wielkie, Mierzycy	I klasa	0	1
6	COLAS Kruszywa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Kopalnia Bazaltu Winna Góra 59-424 Męcinka, Piotrowice	I klasa	0	1

7	Gmina Mściwojów 59-407 Mściwojów, Mściwojów 43	I klasa	0	0
8	Gminno-Miejski Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bolkowie. Oczyszczalnia ścieków w Wolbromku 59-420 Bolków, Wolbromek 81A	Brak naruszeń	0	0
9	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Jaworze - Komunalna Oczyszczalnia Ścieków dla m. Jawora w Małuszowie 59-424 Męcinka, Małuszów	I klasa	0	1

Na podstawie wykonanych kontroli planowych nałożono 2 mandaty karne mandaty o łącznej wysokości 700 zł oraz udzielono 6 pouczeń. W wyniku przeprowadzonych kontroli planowych wydano 6 zarządzeń pokontrolnych.

Klasa 1 określa naruszenia w wyniku, których nie nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska.

Natomiast klasa 2 to naruszenia w wyniku, których może nastąpić lub nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska.

- **Zestawienie wykonanych kontroli pozaplanowych z ustalonym podmiotem na terenie powiatu jaworskiego**

Na terenie powiatu jaworskiego zostało zrealizowanych łącznie 16 kontroli pozaplanowych, w tym 7 na wniosek oraz 8 interwencyjnych. Zostały nałożone dwa mandaty o łącznej wysokości 500 zł oraz udzielono 2 pouczenia. Na podstawie przeprowadzonych kontroli wydano 4 zarządzenia pokontrolne. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz kontroli pozaplanowych:

L.p.	Nazwa podmiotu (obiektu) i adres	Rodzaj kontroli	Klasa naruszeń	Wystawione mandaty	Udzielone pouczenia
1	"INWESTYCJE" Sp. z o.o. Składowisko odpadów komunalnych w Jaworze 59-400 Jawor, ul. Słowackiego 32	Na wniosek	Brak naruszeń	0	0
2	Zakład Produkcyjny Usługowy i Handlowy "SOWBET" Leszek Sowa 59-407 Mściwojów, Niedaszów 2	Interwencyjna	Brak naruszeń	0	0
3	Usługi Blacharskie - Auto Kosmetyka Krzysztof Specjalny, 59-420 Kaczorów, ul. Kamiennogórska 19	Interwencyjna	Brak naruszeń	0	0
4	Łukasz Józef Pawlik - działki nr 777/3,777/4, obręb Piotrowice 59-424 Piotrowice, Piotrowice 165	Na wniosek	II klasa	0	0
5	Usługi Transportowe i Leśne Roman Sobiesiński 59-420 Bolków, Mysłów 47	Na wniosek	II klasa	2	2
6	„BOGART” Wioletta Podlasek-Łabińska, Janowice Duże 2, 59-223 Krotoszyce-Samoobsługowa myjnia samochodowa, Zębowice 32 D, 59-411 Paszowice.	Interwencyjna	Brak naruszeń	0	0
7	Stolarstwo-Tartaczniactwo Ryszard Sułkowski, Zakład produkcyjny przy ul. H. Sienkiewicza 68 oraz	Na wniosek	Brak naruszeń	0	0

	ul. Waryńskiego 1 w Bolkowie 59-420 Bolków, ul. H. Sienkiewicza 68 oraz Waryńskiego 1				
8	Tinarg Spółka z o.o. 59-407 Mściwojów, Zimnik 37	Interwencyjna	Brak naruszeń	0	0
9	Gmina Męcinka 59-424 Męcinka, Męcinka 11	Interwencyjna	I klasa	0	0
10	MAGNIPUR Sp. z o.o. - działka nr 84/88, obręb nr 2 Stary Jawor 59-400 Jawor, Starojaworska 104	Na wniosek	II klasa	0	0
11	59-420 Płonina, Płonina 3 nr działki 114/1; 1/2	Interwencyjna	I klasa	0	0
12	P.P.U.H. FIMEX JAN FIGLEWICZ Zakład kamieniarski, 59-411 Paszowice, Bolkowice 29a	Interwencyjna	Brak naruszeń	0	0
13	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o. - Składowisko Odpadów w Wądrożu Małym, 59-430 Wądroże Małe	Na wniosek	Brak naruszeń	0	0
14	Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o. - Składowisko Odpadów w Budziszowie Wielkim, 59-400 Wądroże Wielkie	Na wniosek	Brak naruszeń	0	0
15	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Rolne SADY DOLNE Sp. z o.o. 59-420 Sady Dolne, Sady Dolne 16	Interwencyjna	Brak naruszeń	0	0

Rozpoznanie zanieczyszczenia w terenie dotyczyło:

1. Zanieczyszczenia powietrza w rejonie ul. Zamkowej w Jaworze w skutek niewłaściwej eksploatacji lokalnej kotłowni – nadmierne zadymienie.
2. Składowania podkładów kolejowych w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym na terenie posesji w m. Płonina, gm. Bolków. Na podstawie przeprowadzonego rozpoznania podjęto czynności kontrolne u osoby fizycznej. Na podstawie ustaleń kontroli wydano zarządzenie pokontrolne oraz przekazano informację o stwierdzonych nieprawidłowościach Burmistrzowi Miasta i Gminy Bolków w celu podjęcia działań wynikających z jego kompetencji.
3. Magazynowania odpadów w postaci worków typu big-bag, w których znajdowały się trzy różne rodzaje niezidentyfikowanych materiałów sypkich na działce o nr ewidencyjnym 63/3 obręb Bielany, gmina Wądroże Wielkie w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym.
4. Składowania odpadów w postaci beczek niewiadomego pochodzenia zeskładowanych przez nieznanego posiadacza na polu kukurydzy przy drodze wojewódzkiej nr 345 między miejscowościami Budziszów Wielki – Chełm, gmina Wądroże Wielkie w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym. W związku z powyższym Delegatura w Legnicy WIOŚ we Wrocławiu wystąpiła do Wójta Gminy Wądroże Wielkie o podjęcie działań, a mianowicie wyegzekwowanie od posiadacza tych odpadów obowiązku ich usunięcia z miejsca nieprzeznaczonego na ich magazynowanie i składowanie.
5. Śnięcia ryb w zbiorniku retencyjnym Mściwojów na rzece Wierzbiak. Ustalono, że nie było dopływu zanieczyszczonej wody rzeką Wierzbiak do zbiornika w Mściwojowie i zanieczyszczenia w tym zbiorniku.

Nie stwierdzono śnięcia ryb w zbiorniku i wypływu martwych ryb z upustu dennego do kanału odpływowego.

6. Wycieku do ziemi ścieków bytowych z przepompowni ścieków zlokalizowanej w Wądrożu Wielkim przy posesji nr 153. W dniu oględzin nie stwierdzono nieprawidłowości w pracy przepompowni, jak również nie stwierdzono z niej wycieku ścieków do środowiska. Ustalono, że awaria na przepompowni została usunięta, po telefonicznym jej zgłoszeniu przez IOŚ podmiotowi zajmującemu się eksploatacją sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Wądroże.

POWIATOWY URZĄD PRACY.

Powiatowy Urząd Pracy, w ramach posiadanych środków finansowych, wspierał mieszkańców powiatu pozostających bez pracy poprzez następujące usługi i instrumenty rynku pracy.

1. Aktywne pośrednictwo pracy

W ramach aktywnego pośrednictwa pracy Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze w 2019 r. pozyskał ogółem **1085 miejsc pracy stałej, 106 miejsc w ramach prac interwencyjnych, 36 miejsc pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz 264 miejsca na organizację stażu**. Zatrudnienie ogółem w roku 2019 na skutek działań urzędu podjęło **313** osób.

PUP zabiegał także o miejsca pracy u pracodawców spoza powiatu inicjując spotkania dla osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy poprzez organizację giełd pracy.

W **2019** r. zorganizowano **14 takich giełd**, w wyniku których zatrudnienie otrzymało **16 osób bezrobotnych**, w tym **3** kobiety, **2** osoby po 50. roku życia, **4** osoby długotrwale bezrobotne.

2. Poradnictwo zawodowe pomagające w określeniu i ukierunkowaniu działań zmierzających do zatrudnienia bądź kontynuowania dalszego kształcenia

Z usług w ramach poradnictwa zawodowego w 2019 roku **skorzystało** ogółem **613 osób**, w tym **31 osób** ze stopniem niepełnosprawności. Aby zapobiec wykluczeniu społecznemu doradcy zawodowi w zakresie swych działań objęli wsparciem osoby samotnie wychowujące dzieci w liczbie **41 osób** i osoby po 50. roku życia w liczbie **83 osoby**. Osoby bezrobotne mogły korzystać: z porad indywidualnych /**317 osób** wybrało tę formę pomocy/ oraz porad grupowych w ramach zajęć pn. „Jestem zmotywowany /zmotywowana do poszukiwania pracy”. Doradcy zawodowi we współpracy z pośrednikami pracy zorganizowali **14 takich spotkań**, w których uczestniczyły **134 osoby**, w tym **88** kobiet, **26** osób po 50. roku życia, **2** osoby niepełnosprawne. Porady grupowe prowadzone były przez doradców zawodowych Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej z Legnicy w siedzibie PUP w Jaworze.

3. Organizacja szkoleń

W ramach posiadanych środków finansowych w **2019** roku na szkolenia skierowano ogółem **75 osób bezrobotnych** i **1 osobę niepełnosprawną poszukującą pracy niepozostającą w zatrudnieniu** z tego:

- na szkolenia indywidualne (wskazane przez osobę), finansowane ze środków Funduszu Pracy- **6** osób bezrobotnych;
- na szkolenia indywidualne (wskazane przez osobę, w wieku powyżej 30. roku życia), współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Tytuł projektu: „Zwiększenie szans na zatrudnienie osób z terenu powiatu jaworskiego, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy” - **20** osób bezrobotnych;
- na szkolenia w ramach bonu szkoleniowego w ramach środków z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Tytuł projektu: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie jaworskim (IV)”- ogółem **20** osób bezrobotnych;
- na szkolenia indywidualne (wskazane przez osobę, w wieku do 30. roku życia), współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Tytuł projektu: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie jaworskim (IV)”- ogółem **19** osób bezrobotnych;
- na szkolenia indywidualne (wskazane przez osobę), finansowane ze środków rezerwy Funduszu Pracy będących w dyspozycji MRPiPS (wysoka stopa bezrobocia) – **10** osób bezrobotnych;
- na szkolenie wskazane finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) skierowanych do osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu - **1** osoba niepełnosprawna poszukująca pracy pozostająca bez zatrudnienia.

W grupie osób bezrobotnych i poszukujących pracy skierowanych na szkolenie znajdowało się **70** mężczyzn i **6** kobiet oraz **32** osoby zamieszkałe na wsi; **24** osoby długotrwale bezrobotne; **41** osób poniżej 30. roku życia; **4** osoby powyżej **50.** roku życia; **12** osób bez kwalifikacji zawodowych; **16** osób bez doświadczenia zawodowego; **39** osób bez wykształcenia średniego; **8** osób posiadających dzieci do 6 roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18 roku życia; **5** osób niepełnosprawnych z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności oraz **1** osoba niepełnosprawna z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W szkoleniach najczęściej uczestniczyły osoby zamieszkujące w Jaworze – **44** osoby.

Najczęściej osoby bezrobotne wnioskowały o szkolenia o tematyce: Kurs prawa jazdy kat. CE wraz z egzaminem zewnętrznym; Kurs prawa jazdy kat. CE z Kwalifikacją Wstępną Przyspieszoną; Kwalifikacja Wstępną Przyspieszoną; Kierowca wózków

jezdniowych z napędem silnikowym z bezpieczną wymianą butli gazowych; Operator koparko - ładowarki – wszystkie typy; Operator ładowarki jednonaczyniowej, klasa trzecia.

Z ogólnej liczby **76** osób skierowanych na szkolenie w 2019 roku (75 osób bezrobotnych + 1 osoba poszukująca pracy), **51** osób ukończyło szkolenie otrzymując uprawnienia/kwalifikacje do podjęcia zatrudnienia; **11** osób ukończyło szkolenie lecz termin egzaminu na otrzymanie uprawnień/kwalifikacji wyznaczony został na styczeń 2020 r.; **14** osób ukończyło szkolenie lecz nie zdało egzaminu końcowego. Z liczby osób, które ukończyły szkolenie w 2019 r. - **37** osób podjęło pracę w trakcie szkolenia lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu.

4. Wsparcie przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej

Jednym z działań podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze na rzecz wzrostu zatrudnienia jest promowanie samozatrudnienia jako formy aktywizacji zawodowej. W 2019 r. w ramach realizowanych programów **94** osoby bezrobotne, w tym **33** kobiety, skorzystały z pomocy finansowej w formie jednorazowych środków na założenie własnej firmy w łącznej wysokości 1 877 600,00 zł. Wśród osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą w 2019 roku znalazło się **50** osób w wieku do 30. roku życia, **7** osób po 50. roku życia oraz **1** osoba z orzeczonym stopniem niepełnosprawności.

5. Wsparcie pracodawców poprzez pomoc w tworzeniu nowych miejsc pracy

Pomoc w utworzeniu nowych miejsc pracy w 2019 r. otrzymało **23** pracodawców. W wyniku podpisanych umów łącznie wyposażono/doposażono **34** **miejsca pracy**, na utworzenie których PUP w Jaworze wydatkował kwotę **699 000,00 zł**.

Na nowoutworzone stanowiska pracy skierowano **9** **kobiet**, w tym **3** **kobiety powyżej 50 roku życia**, **2** **kobiety do 30 roku życia**, **1** **kobietę wychowującą dziecko do lat 6 lub dziecko niepełnosprawne do lat 18** oraz **1** **kobietę długotrwale bezrobotną**. Skierowane kobiety zostały zatrudnione w zawodach: robotnik gospodarczy, specjalista ds. administracyjnych, kosmetyczka, szwaczka, asystent ds. księgowości i archiwizacji dokumentów, pomocnik piekarza, pomocnik cukiernika.

W wyniku podpisanych umów zatrudnienie uzyskało **25** **mężczyzn**, w tym **7** **mężczyzn do 30 roku życia**, **3** **mężczyzn powyżej 50 r. ż.**, **4** **mężczyzn długotrwale bezrobotnych**, **1** **mężczyzna niepełnosprawny**. Powyższe miejsca pracy utworzono w zawodach: pomocniczy robotnik budowlany, operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury, malarz budowlany, technik weterynarii, kierowca samochodu dostawczego, przedstawiciel handlowy, mechanik pojazdów samochodowych, operator maszyn i urządzeń do obróbki drewna, magazynier, pomocnik piekarza, operator wózka widłowego, tynkarz, blacharz samochodowy, ślusarz, operator pił kamieniarskich, operator koparki, pomocnik mechanika, pomocnik cukiernika.

6. Organizacja staży zawodowych

Jednym z najbardziej popularnych instrumentów rynku pracy, który w 2019 roku służył aktywizowaniu osób bezrobotnych był staż adresowany m. in. do osób do 30. roku życia, długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych jak również osób powyżej 50. roku życia. Osoby spośród tych grup są narażone na wykluczenie społeczne oraz zagrożone przestępczością, dlatego też Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze podpisując umowy o zorganizowanie stażu z pracodawcami miał na względzie przede wszystkim wsparcie jak największej ilości osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Łącznie z tej formy wsparcia w 2019 r. skorzystało **217 osób bezrobotnych. W liczbie tej znalazło się 130 kobiet, 18 osób po 50. roku życia, 17 osób niepełnosprawnych oraz 50 osób długotrwale bezrobotnych.** Osoby te, dodatkowo były wspierane refundacją kosztów przejazdu do miejsca stażu oraz refundacją kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 7 lub osobą zależną.

Działalność PUP przyczyniła się do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży z terenu Gminy Paszowice uczęszczających do świetlicy szkolnej poprzez finansowanie stażu dla **1 osoby** sprawującej nad nimi opiekę.

Ponadto PUP poprzez finansowanie stażu dla **7 osób** na stanowisku pomocy nauczyciela m.in. Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym w Jaworze, w Szkole Podstawowej w Gniewkowie oraz w AT Sp. z o.o. w Złotoryi, a także stażu dla **2 osób** na stanowisku woźnej w Przedszkolu Publicznym Nr 8 oraz w Przedszkolu Publicznym Nr 2 w Jaworze, przyczynił się do prawidłowego funkcjonowania powyższych jednostek. PUP finansował również staże dla **2 osób** na stanowisku opiekunki dziecięcej w Żłobku „TROLIK” w Jaworze oraz staż dla **1 osoby** jako animator rekreacji i organizator czasu wolnego w Klubie PIAST podlegającym Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko – Własnościowej w Jaworze. Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze wspierał również działalność ośrodków pomocy społecznej w finansowaniu staży m.in. na stanowiskach opiekun osoby starszej (Gminno Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie) - **1 osoba** oraz młodszy opiekun w ośrodku pomocy społecznej (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze) – **2 osoby**. Natomiast w Domu Pomocy Społecznej w Jaworze zostały zrealizowane staże dla **4 osób** na stanowisku salowa, **1 osoby** na stanowisku pokojowa oraz **1 osoby** na stanowisku opiekun.

7. Refundacja rodzicom kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 6 lub dzieckiem niepełnosprawnym do lat 7 oraz osobą zależną osobą zależną w związku z podjęciem pracy, szkolenia, stażu

Dodatkowym instrumentem wsparcia osób bezrobotnych z jakiego mogły korzystać zainteresowani uprawnieni, była refundacja kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 6 lub dzieckiem niepełnosprawnym do lat 7 oraz osobą zależną. Instrument ten pozwalał uprawnionym wykonywać powierzone im obowiązki w ramach stosunku pracy, stażu czy podczas uczestniczenia w szkoleniu bez obaw o opiekę nad bliskimi.

Refundacją kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi w 2019 roku objętych zostało **31 bezrobotnych kobiet.**

8. Refundacja przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu.

Kolejnym instrumentem wsparcia z jakiego mogły skorzystać osoby bezrobotne uprawnione, była refundacja kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu. Refundacją w 2019 roku objęto **90 osób bezrobotnych, w tym 74 kobiety.**

9. Finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

W roku 2019 Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze otrzymał środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości **457 500,00 zł.** W ramach tej kwoty zawarto 94 umowy z pracodawcami na kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników. **Ze wsparcia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego skorzystało 21 pracodawców oraz 236 pracowników,** w tym osoby w przedziale wiekowym:

- 15-24 lata – 22 osoby,
- 25-34 lata – 73 osoby,
- 35-44 lata – 81 osób,
- 45 i więcej - 60 osób.

Biorąc pod uwagę udział osób ze względu na wykształcenie, dane te kształtowały się następująco:

- osoby z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym – 11,
- osoby z wykształceniem zawodowym – 40,
- osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 21,
- osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 62,
- osoby z wykształceniem wyższym – 102.

Wśród pracodawców, którzy skorzystali ze wsparcia, ze względu na strukturę, znajdują się:

- Mikroprzedsiębiorcy (16 pracodawców),
- Sektor publiczny (6 pracodawców),
- Małe (11 pracodawców),
- Średnie (2 pracodawców),
- Duże (3 pracodawca).

10. Działania dodatkowe.

Ponad działania wpisane w Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2016-2020.

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze wspierał lokalny rynek pracy i swoich klientów takimi instrumentami jak: bon na zasiedlenie, prace interwencyjne oraz prace społecznie użyteczne, które wiążą się z tematyką Programu.

▪ **Prace interwencyjne**

W 2019 roku na terenach gmin: Wądroże Wielkie, Bolków, Jawor, Męcinka, Mściwojów i Paszowice Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze zorganizował prace interwencyjne, w ramach których zawarł **15 umów** ze środków Funduszu Pracy. W ramach środków finansowych z Regionalnego Programu Operacyjnego zawarto **27 umów** oraz w ramach środków finansowych z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój zawarto **15 umów**.

W 2019 r. z prac interwencyjnych skorzystało **92 osoby bezrobotne** wśród których znalazło się **46 kobiet**, **24** osoby po 50. roku życia, **15** osób długotrwale bezrobotnych oraz **6** osób niepełnosprawnych.

▪ **Prace społecznie użyteczne**

W 2019 roku na terenie gmin: Bolków, Jawor, Męcinka i Wądroże Wielkie w ramach wykonywania **prac społecznie użytecznych** na rzecz społeczności lokalnej pracowało **40 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku**. W grupie tej znalazło się **25** kobiet, **21** osób po 50. roku życia oraz **38** długotrwale bezrobotnych. Bezrobotni wykonywali prace porządkowe przy obiektach komunalnych oraz przystankach, odnawiając wiaty przystankowe i sprzątając teren wokół nich. Pracowali również przy utrzymaniu zieleni na terenach publicznych, czyścili rowy i przepusty w pasach dróg gminnych, nasadzali drzewa i krzewy. Ponadto w gminie Męcinka w ramach prac społecznie użytecznych 4 osoby bezrobotne sprawowały opiekę nad osobami starszymi.

▪ **Bon na zasiedlenie**

W ramach dodatkowych instrumentów adresowanych do bezrobotnych do 30. roku życia, bon na zasiedlenie o wartości 8 000 zł przyznano ogółem **21** osobom bezrobotnym, którzy zdecydowali się na podjęcie zatrudnienia w odległości co najmniej 80 km od miejsca dotychczasowego zamieszkania. W grupie tej wsparcia udzielono **10** mężczyznom i **11** kobietom, wykorzystując środki Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Łączny koszt aktywizacji w ramach przyznanego bonu na zasiedlenie wyniósł 168 000,00 zł.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze w roku 2019 podjął następujące działania:

1. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

W strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy rodzinie w Jaworze działa Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (POIK), w ramach którego utworzona jest baza lokalowa służąca zapewnieniu całodobowej opieki osobom i rodzinom w sytuacjach kryzysowych. W ramach Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej działa całodobowy dyżur psychologa, prowadzono specjalistyczne poradnictwo prawne i psychologiczne, także w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej wsparcia.

W roku 2019 r. 1 osobę umieszczono w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

2. Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program realizowany był w okresie od marca do grudnia 2019 r. Środki na ten cel otrzymane z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w roku 2019 to kwota **10 450,00**

Do programu osoby kierowane były przez kuratorów sądowych oraz zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Programem objęto 14 osób, z czego, spośród łącznej liczby 14 osób przystępujących do programu, 13 osób ukończyło program.

Zajęcia ze sprawcami przemocy w rodzinie prowadzone były w formie indywidualnej oraz grupowej przez doświadczoną psychoterapeutę, które miały na celu rozpoczęcie zmian postaw i zachowań przemocowych aby zapewnić ochronę i bezpieczeństwo osób krzywdzonych.

3. Realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze w roku 2019 realizował program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program ten stanowił uzupełnienie do oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Do programu kierowane były osoby stosujące przemoc domową, które wykazują konieczność realizacji pogłębionych działań terapeutycznych lub psychologicznych, a uczestnictwo w programach korekcyjno-edukacyjnych okazało się niemożliwą lub niewystarczającą formą oddziaływań. Na realizację w/w programu otrzymano dotację w wysokości **11.140,00 zł**. Jednym z wymogów otrzymania dotacji było objęcie pracą psychologiczno-terapeutyczną uczestników pochodzących z innych powiatów. Programem objęto 10 osób z czego: 9 osób pochodzące z Powiatu Jaworskiego, 1 z Powiatu Średzkiego.

4. Praca z rodzicami biologicznymi dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinach zastępczych, w których występuje przemoc

Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej objęci są w szczególności pracą socjalną. Pomoc ta polega przede wszystkim na zbadaniu sytuacji materialnej, życiowej i zdrowotnej rodziców biologicznych w związku z wydaniem decyzji dotyczących ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz w celu ustalenia, na ile możliwy jest powrót dzieci do naturalnych środowisk rodzinnych.

W ramach pracy przedstawiane są możliwości skorzystania z pomocy oferowanej przez tut. Centrum m.in. poradnictwa specjalistycznego (prawnego i psychologicznego) jak i pomoc w ramach prowadzonej grupy wsparcia dla rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Spotkania grupy wsparcia dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych odbywają się w każdy 3 piątek miesiąca w siedzibie Centrum. Spotkania mają na celu budowanie i rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, stworzenie właściwych warunków do powstania trwałego podłoża do odzyskania władzy rodzicielskiej, wzmocnienie poczucia wartości rodziców i pomoc w byciu odpowiedzialnym rodzicem oraz nabycia umiejętności wychowawczych bez użycia przemocy.

5. Prowadzenie mieszkania chronionego dla osób opuszczających rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, którzy znajdują się w trudnej sytuacji mieszkaniowej, mogą skorzystać z pomocy w formie mieszkania chronionego. PCPR prowadzi mieszkanie chronione, które znajduje się na terenie Paszowic. Mieszkanie liczy trzy pokoje, kuchnię i łazienkę. Jest wyposażone w podstawowe meble i sprzęt agd. Pobyt w mieszkaniu jest częściowo odpłatny, w zależności od sytuacji dochodowej wychowanków. Warunkiem jest, aby wychowankowie kontynuowali naukę.

W 2019 r. z tego rodzaju wsparcia skorzystało 5 wychowanków, z czego 3 osoby opuściło rodzinną pieczę zastępczą oraz dwie instytucjonalną pieczę zastępczą (Dom Dziecka w Kaczorowie).

SAMORZĄD POWIATOWY.

W zakresie bezpieczeństwa publicznego:

W roku 2019 realizując Program samorząd powiatowy wsparł kwotą 8.000 zł służby ponadnormatywne pełnione przez funkcjonariuszy Policji na drogach powiatowych, a także zakupił niszczarkę do dokumentów.

Pomoc finansową z budżetu Powiatu Jaworskiego otrzymała Komenda Powiatowa PSP w Jaworze na remont podnośnika hydraulicznego, w wysokości 10.000 zł oraz

5.277 zł dotacji na wykonanie kompletnej wielobranżowej dokumentacji budowlano-wykonawczej wraz kosztorysami, dla zadania obejmującego termomodernizację budynku Komendy.

Dodatkowo, wsparto Ochotniczą Straż Pożarną w Starych Rochowicach dotacją do zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego w wysokości 15.000 zł oraz OSP w Marcinowicach w kwocie 5.000 zł, również na zakup samochodu.

W zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, zewnętrznego oraz w zakresie koordynowania i zwalczania zagrożeń kryzysowych:

Biuro ds. Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w zakresie poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w roku 2019 zrealizowało poniższe zadania.

1. Zorganizowano i przeprowadzono konkurs plastyczny „112 ratuje życie”, propagujący telefon alarmowy 112, w którym udział brały dzieci w wieku nauczania początkowego oraz szkoły podstawowej. Powołano komisję poziomu powiatowego, która wyłoniła najlepsze prace skierowane później do konkursu na poziomie wojewódzkim.
2. Zorganizowano spotkanie kierowników jednostek organizacyjnych Starostwa Powiatowego, na którym omówiono zasady zgłaszania, szacowania strat oraz likwidacji szkód wywołanych zjawiskami pogodowymi noszącymi znamiona klęsk żywiołowych. Omówiono zasady powoływania komisji kwalifikujących i oceniających szkody. Przeszkolono kierowników jednostek w zakresie ustaleń zawartych w Zarządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z 2018 r. oraz wymagań zawartych w wytycznych MSWiA.
3. W związku z intensywnymi opadami deszczu w miesiącu sierpniu i powstałymi z tego powodu szkodami, z zapasów przeciwpowodziowych wyasygnowano i przekazano część worków do Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego oraz Powiatowego Zespołu Schronisk Młodzieżowych. Worki przekazano do dyspozycji kierownikom jednostek, po napełnieniu będą służyły do doraźnego zabezpieczenia obiektów.
4. Na bieżąco po powstałych szkodach wynikających z ulewnych deszczy, powoływano Komisje, które szacowały i kwalifikowały szkody. Sporządzano protokoły oraz kosztorysy likwidacji szkód, które przesyłano do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.
5. Opracowano zasady organizacji i funkcjonowania Stałego Dyżuru Starosty Jaworskiego oraz Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Zasady wprowadzono Zarządzeniami Starosty.
6. W związku z wprowadzanymi zmianami do Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego wnioskowano o wprowadzenie zmian w zakresie zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Zmiany zostały uwzględnione.
7. Wnioskowano do Pani Starosty o zmiany organizacyjne w zakresie funkcjonowania Głównego Stanowiska Kierowania Starosty Jaworskiego. Wnioskowano o utworzenie Stanowiska na bazie pomieszczeń BBiZK.

8. Zakupiono nową mapę powiatu jaworskiego do celów Obrony Cywilnej oraz zagospodarowania przeciwpowodziowego.
9. Na podstawie Zarządzeń Prezesa Rady Ministrów na terenie powiatu jaworskiego wprowadzono stopnie alarmowe zagrożenia terrorystycznego. Zadania wynikające z powyższego realizowano:
 - drugi stopień alarmowy „Bravo CRP” w dniach 23 do 27 maja 2019 r.
 - pierwszy stopień alarmowy „Alfa” i „Alfa CRP” w dniach 28 sierpnia do 03 września 2019 r.
 - drugi stopień alarmowy „Bravo CRP” w dniach 10 do 14 października 2019 r.
10. Brano udział w ćwiczeniach i treningach organizowanych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki m.in:
 - „Burza 2019”, dotyczącymi współpracy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego ze służbami powiatowymi oraz Gminnymi Centrami Zarządzania Kryzysowego w zakresie likwidacji miejscowych zagrożeń,
 - „Wrzesień 2019” w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w cyberprzestrzeni,
 - Akcji Kurierskiej Administracji Publicznej, które poprzedzono szkoleniem pracowników Starostwa Powiatowego oraz pracowników gmin zajmujących się ww. problematyką,
 - wczesnego ostrzegania i alarmowania.
11. Zorganizowano i przeprowadzono posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Tematem głównym omawianym podczas posiedzenia był problem Afrykańskiego Pomoru Świń, którego ogniska odnotowano na terenie województwa dolnośląskiego. Powiatowy Inspektor Weterynarii przeprowadził szkolenie z zasad postępowania na wypadek przeniesienia ASF na teren powiatu. Na posiedzeniu omówiono również problem zimowego utrzymania dróg oraz zagrożeń pożarowych w okresie zimowym.
12. Zakupiono i zainstalowano na potrzeby zarządzania kryzysowego program „MultiInfo” służący do przesyłania do jednostek samorządu terytorialnego ostrzeżeń klimatycznych otrzymywanych z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
13. Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie z programu operacyjnego „Kleopatra”. Szkolenie skierowano do pracowników miast i gmin powiatu jaworskiego zajmujących się problematyką zarządzania kryzysowego.
14. Sporządzono i wprowadzono w życie Zarządzeniem Starosty „Procedury postępowania w zakresie wdrażania stopni alarmowych oraz stopni alarmowych CRP w Starostwie Powiatowym w Jaworze i procedury realizacji przedsięwzięć w ramach poszczególnych stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP, w tym modułów zadaniowych dla każdego stopnia”.

W zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W roku 2019 wykonano na drogach powiatowych:

- remonty cząstkowe 11963,7 m²
- ścinka poboczy 6750 m²
- wycinka drzew 40 szt.
- podkrzesywanie drzew 455 szt.
- wymiana i ustawienie znaków 305 szt.
- wymiana i ustawienie luster 12 szt.
- odnowienie oznakowania poziomego 5155,83 m²
- wykaszanie mechaniczne poboczy 458,4 km
- udroźnienie rowów 1920 mb.
- wycinka krzaków 8805 m²
- frezowanie pni 12 szt.
- przebudowa przepustu 1 szt/15 mb.

Inwestycje na drogach w ramach poprawy bezpieczeństwa:

W roku 2019 zrealizowano 4 inwestycje, które mają wpływ na bezpieczeństwo pieszych i kierujących pojazdami. 3 z nich zrealizowano dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym w wysokości 4 492 219 zł.

Zestawienie inwestycji wykonanych w 2019 r.:

- **Przebudowa drogi powiatowej nr 2833 D w Wierzchosławicach**, km 0+000 – 3+543 [intensywne opady deszczu maj 2017 r.], wartość zadania: 1 644 540,45 zł,
- **Przebudowa drogi powiatowej nr 2802D Zębowice-Paszowice**, km 0+000-2+177 [intensywne opady deszczu maj 2017], wartość zadania: 2 873 271,56 zł
- **Przebudowa mostu w Pogwizdowie**, dr. nr 2816 D w km 0+679 [intensywne opady deszczu, lipiec 2016.), wartość zadania: 438 018,95 zł,
- **Przebudowa nawierzchni chodnika** w ciągu drogi powiatowej nr 2800 w **miejsowości Skala** – etap III, wartość zadania: 16 412,12 zł.

Realizacja ww. przedsięwzięć pozwoliła na przebudowę niemal 6 km dróg powiatowych przebudowę mostu i odcinka chodnika. Wyżej wykazane drogi powiatowe były w bardzo złym stanie technicznym i w wielu przypadkach stanowiły realne zagrożenie dla kierowców z uwagi na liczne wyboje, dziury i koleiny.

Utwardzenie istniejących poboczy na drogach powiatowych w znacznym stopniu zwiększyło bezpieczeństwo kierowców, ale również i pieszych. Przebudowany most w miejscowości Pogwizdów posiadał wcześniej liczne i poważne uszkodzenia, zagrażające katastrofą budowlaną i w związku z tym znacznie ograniczono tonaż przejeżdżających przez niego pojazdów.

SAMORZĄDY GMINNE:

GMINA JAWOR

Realizując „Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego Obywateli na Lata 2016 - 2020” Gmina Jawor w 2019 roku realizowała następujące zadania:

- 1) na bieżąco były realizowane wnioski Komendy Powiatowej Policji w Jaworze o nagranie zapisu monitoringu z kamer zainstalowanych w systemie monitoringu miasta Jawora na nośnikach elektronicznych i przesyłane do wnioskodawcy zgodnie z ustaloną procedurą;
- 2) urządzenia systemu monitoringu miejskiego były serwisowane, a w przypadku wystąpienia awarii czy uszkodzeń na bieżąco naprawiane. Łącznie na konserwację i naprawę urządzeń monitoringu wydano 25.000 zł.;
- 3) zainstalowano 12 kamer stacjonarnych monitorujących Rynek oraz przyległe ulice - koszt inwestycji 147.507 zł;
- 4) monitoringiem objęto Cmentarz Komunalny przy ul. Kuzienniczej instalując 4 kamery stacjonarne na kaplicy cmentarnej - koszt inwestycji 34.932 zł;
- 5) służby ponadnormatywne były realizowane podczas Świąta Chleba i Piernika, Gmina Jawor wydatkowała na ten cel 925 zł.;
- 6) zakupiono umundurowanie dla Policjantów pełniących służbę ponadnormatywną za kwotę 4.000,00 zł;
- 7) Policjanci Komendy Powiatowej Policji realizowali służby ponadnormatywne w ramach rowerowych patroli umundurowanych od 1 maja do 31 października 2019 r. na co miasto wydatkowało kwotę 16.000 zł.
- 8) na zapewnienie utrzymania gotowości bojowej Ochotniczej Straży Pożarnej Gmina Jawor wydatkowała 100.359,00 zł.;
- 9) Gmina Jawor przekazała 10.000 zł na zakup środka pianotwórczego i naprawę samochodu ratowniczo-gaśniczego;
- 10) w celu poprawy bezpieczeństwa oraz komfortu dla pieszych w 2019 r. Gmina Jawor wykonała chodniki za kwotę 1.256.632,44 zł:
 - chodnik przy ul. Korfantego 345.003,35 zł
 - chodnik przy ul. Dworcowej 81.203,86 zł
 - chodnik ul. Wrocławska, Reja 137.000,00 zł
 - chodnik ul. Staszica 83.000,00 zł
 - miejsca postojowe ul. Gagarina 228.826,44 zł
- 11) Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2019 r. prowadził działania wobec 84 rodzin.
- 12) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła w 2019 r. 59 spraw o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
- 13) W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na 2019 rok prowadzone były następujące działania:
 - przeprowadzono programy profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla uczniów szkół podstawowych,
 - prowadzono punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie (pomoc psychologiczna i prawna) przez Poradnię Rodzinną MOPS w Jaworze;
 - w ramach współpracy z Instytutem Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, który realizował zadania powierzone przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Narodowego Programu Ochrony Zdrowia prowadzono dystrybucję pakiet broszur edukacyjnych przeznaczonych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i zawierają podstawowe informacje na temat samego zjawiska

przemocy, wpływu przemocy na funkcjonowanie osób krzywdzonych i aspektów prawnych związanych z przemocą. Dystrybucja prowadzona jest na bieżącą przez członków grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego i GKRPA, pracowników socjalnych oraz policjantów i kuratorów sądowych;

- dofinansowano działalność Miejskiej Izby Wyrzeźwień w Legnicy;
- w dniach 01-19.11.2019 r przeprowadzono Kampanie „19 dni przeciwko przemocy”.

14) W szkołach podstawowych podległych gminie Jawor:

- w ramach profilaktyki uzależnień odbyły się zajęcia dla 275 uczniów i ich rodziców

z terapeutą p. Dariuszem Beldowskim,

- dla grona pedagogicznego szkół z miasta Jawor i rodziców uczniów (150 osób) przeprowadzono warsztaty pn. „Profilaktyka społeczna wobec wyzwań współczesności”.

- podnoszono na bieżąco świadomość społeczności uczniów nt. uzależnień od narkotyków i dopalaczy i ich mechanizmów w formie zajęć profilaktycznych,

- uczniowie Szkoły Podstawowej nr 5 realizowali projekt „Nasza bezpieczna szkoła = bezpieczna przerwa”, wzięli również udział w spotkaniach z policjantami Ruchu Drogowego oraz w konkursie „Bezpieczna droga do szkoły”,

- zorganizowano zajęcia profilaktyczne nt.:

- a) profilaktyka zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu: sieciologizm, cyberprzemoc, cyberbullying oraz niebezpieczne kontakty.

- b) profilaktyka uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

- c) udział uczniów w konkursach: Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej "Młodzież zapobiega pożarom", Dolnośląski Konkurs Bezpieczeństwa dla Dzieci i Młodzieży "Uczę się bezpiecznie żyć", Konkurs grafiki komputerowej "Bezpieczna droga do szkoły", „Ogólnopolski Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego”.

- udział w Gminnym Programie wspierania rodzin,

- realizacja projektu pt. „Nie zmarnuj Swojego Życia” – koncert dla uczniów szkół podstawowych miasta Jawora.

GMINA BOLKÓW

Mając na uwadze realizację powyższego programu, w 2019 roku podejmowane były działania, które w szczególności polegały na:

- monitorowaniu zagrożeń i ich analizowaniu,

- współpracy z Gminno-Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz z kadrami kierowniczą szkół w zakresie miejscowych patologii związanych z narkomanią, alkoholizmem, zwalczaniem agresji i zapobiegania przestępczości nieletnich,

- propagowaniu pozytywnych zachowań dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju konkursy, zajęcia terenowe, prelekcje, pokazy ratownictwa technicznego i medycznego,

- współpracy z policją polegającej na koordynacji działań prewencyjnych, ochronie miejscowych imprez, prezentacji dzielnicowych i ich zakresu działania,

- podejmowaniu działań mających na celu zwiększenie ilości patroli prewencyjnych policji,
- koordynowaniu i inicjowaniu akcji „bezpieczne wakacje”, „bezpieczny wypoczynek”,
- dofinansowaniu zakupu do remontów remiz strażackich,
- poprawie stanu technicznego dróg gminnych,
- współpracy z mediami lokalnymi o charakterze informacyjno - edukacyjnym,
- rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych dla ludności w zakresie sposobu zachowania się w przypadkach miejscowych zagrożeń, klęsk żywiołowych.

Większość wymienionych zadań realizowana jest z mocy prawa przez merytoryczne podmioty takie jak: policję, służby medyczne, straż pożarną, szkoły, ośrodki kultury, stowarzyszenia, związki wyznaniowe, kluby sportowe i inne organizacje mające w zakresie swojego działania, zapobiegania przestępczości oraz poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Na realizację części wyżej wymienionych przedsięwzięć wydatkowano w roku ubiegłym następujące środki finansowe:

- w dziale utrzymanie straży pożarnych - 598.112,79 zł.
- zrealizowano działania związane z profilaktyką, dotyczącą uzależnień od alkoholu i narkotyków (świetlice, terapeutyci, psychologowie, psychiatrzy itp.)

- profilaktyka przeciwalkoholowa	183.124,55 zł.
- profilaktyka narkotykowa	18.475,00 zł.

Współpracowano ze służbami i powiatem w zakresie zgrywania działań ratowniczych oraz wymiany informacji, alarmowania i powiadamiania, a mianowicie:

- regularnie sprawdzano łączność z PCZK na naszym terenie (zgodnie z Zarządzeniem nr 2/2011 Starosty Jaworskiego z dnia 24 stycznia).
- kontynuowana była usługa dostępu do systemu, umożliwiającego wysyłanie wiadomości tekstowych poprzez SMS zintegrowanych z aplikacją mobilną, dotyczącą m.in.: ostrzegania mieszkańców o zbliżających się wichurach, zamieciach, powodziach oraz informowania mieszkańców o sytuacjach awaryjnych i utrudnieniach w ruchu.

Ponadto funkcjonuje Platforma Operacyjna Zarządzania Kryzysowego, która zawiera min. wiadomości istotne dla zarządzania kryzysowego, informacje z IMGW, ostrzeżenia, alarmy, bazę sił i środków, raporty dobowe o zdarzeniach, analizy, mapę itd.

W 2019 roku zrealizowano następujące zadania, mające wpływ na poprawę bezpieczeństwa, a mianowicie:

W obszarze inwestycje i poprawa stanu technicznego dróg gminnych. Remonty bieżące nieruchomości i dróg w 2019 roku:

- „Odbudowa i zmiana sposobu użytkowania kościoła ewangelickiego na obiekt pn.: Bolkowska galeria Historyczno-Artystyczna ARS ET HISTORIA" - całkowity koszt zadania to:7.229.379,75 zł, w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach RPO na lata 2014-2020 w wysokości:5.230.281,24 zł

- „Przebudowa nawierzchni zabytkowego rynku w Bolkowie wraz z infrastrukturą towarzyszącą” - całkowity koszt zadania to: 10.521.950,10 zł, w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach RPO na lata 2014-2020 w wysokości: 8.266.542,41 zł
- „Naprawa deskowania mostu w drodze dojazdowej do posesji Wierzchosławice nr 2 - dz. nr 997 obręb Wierzchosławice” - całkowity koszt zadania to 16.493,93 zł.

Wykonano również wiele mniej kosztownych lecz znaczących robót, w tym między innymi:

- Zakupiono i rozpoczęto montaż opraw lam ulicznych LED w ilości 250 szt., koszt zadania to: 29.250,02 zł
- Wykonanie prac konserwacyjnych oznakowania drogowego na drogach gminnych – koszt: 6.800,00 zł
- Remont kładki przez rzekę Sadówka w Sadach Dolnych - koszt zadania to: 7.000,00 zł
- Zakup i montaż znaków drogowych oraz tablic – koszt zadania to 3.500,00 zł
- **„Utwardzenie zatoczki autobusowej przy przystanku komunikacyjnym w Świnach dolnych”** – koszt zadania to 5.500,00 zł
- „Remont cząstkowy nawierzchni asfaltowych dróg na terenie Gminy Bolków” – koszt zadania to 30.000,00 zł
- Odnowiono oznakowanie poziome dróg – odmalowano pasy na przejściach dla pieszych i oznakowano zgodnie z przepisami miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych - koszt zadania to 6.150,00 zł.
- Wykonano dokumentację projektową dróg planowanych do remontu w najbliższym czasie: łączny koszt zadania to: 23.000,00 zł.
- Wyremontowano most przy ul. Jeleniogórskiej w Kaczorowie oraz dwa przepusty w przy ul. Kamiennogórskiej i Nowa Wieś w Kaczorowie: 4 349,05zł + 4 500,00 zł razem 8.849,05 zł
- Wykoszono pobocza dróg gminnych Płonina-Świdnik, ul. Okrajnik w Kaczorowie, droga do m. Muchówek, dojazd do osiedla w Lipie, oraz część drogi górny Wolbromek: 2.990,01 zł
- Oczyszczenie pasa drogowego z samosiewów drzew i krzewów owocowych na drodze od boiska na Wzgórzu Ryszarda w kierunku stawów „Bronikowo” oraz przy drodze Lipa – Muchówek
- Wykoszono pobocza dróg gminnych w Lipie Górnej, droga Lipa – Muchówek, Lipa Dolna dojazd do osiedla, dojazd do cmentarza w Lipie, ul. Okrajnik w Kaczorowie oraz łącznik Świny – Wolbromek wraz z czyszczeniem korytek za kwotę 2.892,32 zł
- Wykonano remont cząstkowy destruktem asfaltowym drogi dojazdowej do miejscowości Radzimowice
- Zrealizowano wymianę i montaż znaków drogowych w Wierzchosławicach, Wolbromku, Wierzchosławiczkach oraz przy ul. Niepodległości w Bolkowie
- Wykoszono pobocza przy drogach w Lipie, dr. do m. Muchówek, ul. Okrajnik w Kaczorowie oraz dr. Świny - Wolbromek Górny

- Wykonano remont nawierzchni łącznika od ul. Kamiennogórskiej 25 - 27 do osiedla przy ul. Wysokogórskiej 1

Obszar bezpieczeństwa pożarowego i powodziowego

1. Zakup nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP w Starych Rochowicach. Całkowity koszt zakupu: 823.841,70 zł.

Zadanie realizowane było przy wsparciu finansowym:

- Gmina Bolków -	288.841,70 zł,
- Krajowy System Ratowniczo – Gaśniczy -	80.000,00 zł,
- Narodowy i Wojewódzki FOŚ i GW -	290.000,00 zł,
- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego -	40.000,00 zł.
- Komenda Główna PSP -	50.000,00 zł
- Nadleśnictwo Lubin -	10.000,00 zł
- Powiat Jaworski -	15.000,00 zł
- Fundacja KGHM Polska Miedź -	50 000,00 zł

Zakup nowego, uterenowionego średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego z funkcją do usuwania skutków zagrożeń i skażeń środowiska, przyczyni się do likwidacji skutków wypadków komunikacyjnych, klęsk żywiołowych i poważnych awarii mogących negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycja ta będzie jednocześnie stanowiła wsparcie techniczne krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG).

2. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu przekazała nieodpłatnie jednostce OSP w Kaczorowie pojazd SCD 30 Jelcz (wraz z drabiną o wysokości 30 m)

3. Komenda Powiatowa PSP w Jaworze przekazała nieodpłatnie do OJRG w Bolkowie, ciągnik siodłowy wraz z beczką do przewożenia wody, o pojemności 18000

4. Współpraca ze strażami pożarnymi, polegająca na pomocy w organizacji OTWP na szczeblu gminnym.

5. Dofinansowanie w formie dotacji do remontu strażnic OSP oraz zakupu wyposażenia dla strażaków ratowników z jednostek OSP z terenu Gminy Bolków.

6. Poczynione zostały starania, dotyczące zakupu fabrycznie nowego średniego samochodu ratowniczo gaśniczego dla jednostki OSP w Kaczorowie.

7. Bieżące uzupełnianie w sprzęt magazynu przeciwpowodziowego Gminy Bolków.

8. Udział w treningach i szkoleniach organizowanych przez Wojewódzkie i Powiatowe Centra Zarządzania Kryzysowego.

Bezpieczeństwo mieszkańców i zapobieganie przestępczości

1. Kontynuowana była i jest współpraca z SISMS w zakresie wysyłania wiadomości tekstowych poprzez SMS zintegrowanych z aplikacją mobilną, dotyczącą m.in.: ostrzegania mieszkańców o zbliżających się wichurach, zamieciach, powodziach oraz informowania mieszkańców o sytuacjach awaryjnych i utrudnieniach w ruchu. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla ludności w zakresie sposobu zachowania się w przypadkach miejscowych zagrożeń, klęsk żywiołowych. Współpraca z mediami lokalnymi o charakterze informacyjno - edukacyjnym.

2. Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie realizując „Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w roku 2019, podjął następujące działania profilaktyczne, dotyczące dzieci i młodzieży:

- prowadzono działalność informacyjną dla mieszkańców Gminy Bolków w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej w Punkcie Konsultacyjnym w Bolkowie poprzez rozwieszenie plakatów na tablicach ogłoszeń;

W wyniku podpisanego porozumienia z Biblioteką Publiczną w Bolkowie poszerzono kącik „Uzależnienia” poprzez zakup książek.

Przeprowadzono w szkołach podstawowych na terenie Gminy Bolków programy rekomendowane pn. „Debata” i Program Przeciwdziałania Przyjmowaniu Substancji Uzależniających przez Uczniów „Unplugged”.

We wszystkich szkołach znajdujących się na terenie gminy Bolków, przeprowadzono ćwiczenia i warsztaty profilaktyczne. Wykonano programy opiekuńczo - wychowawcze, sportowe, i psychoedukacyjne, zlecone osobom fizycznym. Zrealizowano programy opiekuńczo - wychowawcze i psychoedukacyjne. Wykonane przez organizację pozarządową.

W ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020 prowadzone były:

- zajęcia profilaktyczno- edukacyjne w formie m.in. przedstawień profilaktycznych dla dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych i młodzieży z Gimnazjum oraz Zespołu Szkół i Placówek w Bolkowie (w tym zajęcia profilaktyczno edukacyjne z pedagogiem);

- porady psychologiczne i prawne z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie;

- ogólnopolska Kampania Przeciwdziałania Przemocy w postaci rozpropagowania ulotek i broszur na temat przedmiotowej tematyki.

3. Współpraca z policją, polegająca na koordynacji działań prewencyjnych, ochronie miejscowych imprez, prezentacji dzielnicowych i ich zakresu działania, podejmowanie działań mających na celu zwiększenie ilości patroli prewencyjnych policji, koordynowaniu i inicjowaniu m.in. akcji „bezpieczne wakacje”, „bezpieczne ferie”, „bezpieczny wypoczynek”.

GMINA MECINKA

Realizacja programu pn. „Bezpieczne wakacje 2019” była bardzo różnorodna. Przygotowano wiele atrakcji dla dzieci, młodzieży oraz rodziców, którzy mogli korzystać z różnych form wakacyjnej aktywności; turniej trójek siatkarskich, koszykarskich i ringo, turniej badmintona i tenisa, zajęcia na basenie, seanse filmowe, zajęcia biblioteczne.

Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Męcince w roku 2019

Kontynuacja zadań zamieszczonych w gminnym programie profilaktyki oraz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomani:

1) Realizacja programów edukacyjnych promujących zdrowy styl życia:

- a) „*Nie pal przy mnie, proszę*” Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I- III szkół podstawowych (adresaci- uczniowie klasy I).
 - b) „*Czyste powietrze wokół nas*”. Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów (adresaci- dzieci oddziału przedszkolnego oraz ich rodzice).
 - c) Akcja profilaktyczna „*Moje dziecko idzie do szkoły*” (adresaci- uczniowie klasy I).
 - d) Akcja profilaktyczna „*Akademia Bezpiecznego Puchatka*”(- uczniowie klasy I)
 - e) Zorganizowane zajęcia w ramach profilaktyki alternatyw „*Zimowe półkolonie*”, „*Letnie półkolonie*”(adresaci- uczniowie klas I- VIII szkoły podstawowej).
 - f) „*Profilaktyczne Mikołajki*” (adresaci- dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym, uczniowie klas I- III).
 - g) Realizacja treści obejmujących profilaktykę uzależnień zawartych w szkolnym Programie Wychowawczo- Profilaktycznym - lekcje z wychowawcą, lekcje przedmiotowe (adresaci- uczniowie klas I- VIII).
 - h) Diagnoza szkolnych czynników ryzyka i czynników chroniących w aspekcie problemu zagrożenia uzależnień wśród dzieci i młodzieży (adresaci- uczniowie klas IV- VIII oraz ich rodzice).
 - i) „*Profilaktyka społeczna wobec wyzwań współczesności*”. Szkolenie kadry pedagogicznej (adresaci- wychowawcy klas).
 - j) „*Jak wspierać zdrowie psychiczne naszych dzieci?*”. Szkolenie dla rodziców (adresaci- rodzice uczniów klas I- VIII) .
 - k) „*Problemy uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Jak rozpoznać i gdzie szukać pomocy? Procedury interwencyjne szkoły*”. Szkolenie dla rodziców (adresaci- rodzice uczniów klas IV- VIII).
- 2) „*Gminna Olimpiada Sportowa*” (adresaci- uczniowie klas I- VIII).
„*Ruch to zdrowie- Mini spartakiada Przedszkolaków*” (adresaci- dzieci przedszkolne).
 - 3) Udział przedstawiciela oświaty w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Prewencja kryminalna. Zapewnienie wzrostu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania

- 1) Realizacja zajęć edukacyjnych obejmujących problematykę odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz profilaktykę cyberprzemocy prowadzonych przez funkcjonariuszy Policji (adresaci- uczniowie klas VI- VIII).
- 2) „*Cyberprzemoc*”. Warsztaty dla uczniów prowadzone przez pedagoga PORE Jaworze (adresaci- uczniowie klas V i VII) .
- 3) Umieszczenie w budynku szkolnym *Skrzynki Bezpieczeństwa*, stały monitoring jej zawartości.

- 4) Rozpowszechnianie w budynku oraz na stronie internetowej szkoły kampanii społecznej zapobiegającej oszustwom „*metoda na wnuczka*”.
- 5) Stworzenie zakładki informacyjno- edukacyjnej „*Bezpieczeństwo cyfrowe*” na stronie internetowej szkoły.
- 6) „*Digital Youth Forum*”. Projekt edukacyjny dotyczący zapobiegania hejtowi w sieci (adresaci- uczniowie klas VII- VIII).
- 7) „*Mój smartfon, mój mały świat – klikam z głową*”. Kampania społeczna dotycząca bezpieczeństwa cyfrowego (adresaci- uczniowie klasy V).

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Prowadzenie edukacji w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym:

- 1) „*Bezpieczny Przedszkolak*”. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez funkcjonariuszy Policji (adresaci- dzieci z oddziałów przedszkolnych).
- 2) „*Bezpieczna droga do szkoły*”. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez funkcjonariuszy Policji i PSB *Mrówka* (adresaci- dzieci z oddziałów przedszkolnych, uczniowie klas I- III).
- 3) „*Dobrze cię widzieć*”. Udział w kampanii społecznej (adresaci- uczniowie klas I- VIII).
- 4) Realizacja treści z zakresu bezpieczeństwa na drodze w ramach lekcji z wychowawcą, zajęć techniki oraz zajęć edukacji dla bezpieczeństwa (adresaci- uczniowie klas I- VIII).

Zagrożenia pożarowe i nadzwyczajne zagrożenia środowiska. Wprowadzenie tematyki ochrony przeciwpożarowej do procesów wychowania i nauczania w szkołach i przedszkolach, w tym organizowanie konkursów plastycznych i turniejów wiedzy pożarniczej:

- 1) Realizacja treści edukacyjnych obejmujących bezpieczeństwo przeciwpożarowe w ramach realizacji programu wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego – edukacja społeczna, edukacja dla bezpieczeństwa, technika (adresaci- uczniowie klas I- VIII, dzieci z oddziałów przedszkolnych).
- 2) Rozpowszechnianie w budynku szkolnym kampanii informacyjnej , „ *Uwaga- tlenek węgla! Niebezpieczny zabójca*” (adresaci- uczniowie klas I- VIII oraz ich rodzice)
- 3) „*Zasady postępowania podczas pożaru*”. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez przedstawicieli OSP Męcinka (adresaci- - dzieci z oddziałów przedszkolnych).
- 4) „*Mistrz Recyklingu Maks porządkuje odpady*”. Udział uczniów w konkursie organizowanym prze Fundację *Chlorofil* (adresaci- chętni uczniowie klasy VIII).

Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Piotrowicach w roku 2019

- „*Nie pal przy mnie, proszę*” Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I- III szkół podstawowych (adresaci-uczniowie klasy I szkoły podstawowej).
- „*Czyste powietrze wokół nas*” Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów (adresaci- dzieci oddziału przedszkolnego oraz ich rodzice).
- Akcja profilaktyczna „*Moje dziecko idzie do szkoły*” (adresaci- uczniowie klasy I szkoły podstawowej).
- Akcja profilaktyczna „*Akademia Bezpiecznego Puchatka*” (adresaci-uczniowie klasy I szkoły podstawowej).
- „*Kabaret na jednej nodze*”, „*Zaplątani w sieci*”. Spektakle profilaktyczne (adresaci-uczniowie klas I-VIII)
- „*Zimowe półkolonie*”, „*Letnie półkolonie*”. Zorganizowane zajęcia w ramach profilaktyki alternatyw (adresaci- uczniowie klas I- VIII szkoły podstawowej).
- „*Profilaktyczne Mikołajki*” (adresaci- dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym, uczniowie klas I- III szkoły podstawowej).
- Realizacja treści obejmujących profilaktykę uzależnień zawartych w szkolnym Programie Wychowawczo- Profilaktycznym - lekcje z wychowawcą, lekcje przedmiotowe (adresaci- uczniowie klas I- VIII szkoły podstawowej).
- Diagnostyka szkolnych czynników ryzyka i czynników chroniących w aspekcie problemu zagrożenia uzależnień wśród dzieci i młodzieży (adresaci- uczniowie klas IV- VIII szkoły podstawowej oraz ich rodzice).
- „*Profilaktyka społeczna wobec wyzwań współczesności*”. Szkolenie kadry pedagogicznej (adresaci- wychowawcy klas).
- Realizacja przedsięwzięć i uroczystości szkolnych w ramach profilaktyki alternatyw- „*Noc Baśni i Legend*”, „*Święto Rodziny*” (adresaci- dzieci przedszkolne, uczniowie klas I- VIII szkoły podstawowej oraz ich rodzice).
- „*Gminna Olimpiada Sportowa*” (adresaci-uczniowie klas I-VIII szkoły podstawowej).

Zapewnienie wzrostu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania.

- Realizacja zajęć edukacyjnych obejmujących problematykę odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz profilaktykę cyberprzemocy prowadzonych przez funkcjonariuszy Policji (adresaci- uczniowie klas IV- VIII).
- Umieszczenie w budynku szkolnym *Skrzynki Bezpieczeństwa*, stały monitoring jej zawartości (adresaci – uczniowie klas I- VIII oraz ich rodzice).
- Rozpowszechnianie w budynku oraz na stronie internetowej szkoły kampanii społecznej zapobiegającej oszustwom „*metodą na wnuczka*” (adresaci – uczniowie klas I- VIII oraz ich rodzice).

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym i prowadzenie edukacji w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym:

- „*Bezpieczny Przedszkolak*”. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez funkcjonariuszy Policji (adresaci- dzieci z oddziałów przedszkolnych).
- „*Bezpieczeństwo w drodze do szkoły*”. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez funkcjonariuszy Policji (adresaci - dzieci z oddziałów przedszkolnych, uczniowie klas I- III).

-, „Dobrze cię widzieć”. Udział w kampanii społecznej (adresaci - uczniowie klas I-VIII).

-, „Pierwsza pomoc przedmedyczna”. Zajęcia warsztatowe prowadzone przez ratowników medycznych (adresaci-dzieci z oddziałów przedszkolnych).

-, „Bezpieczeństwo BRD”. Powiatowy konkurs wiedzy o BRD (adresaci- chętni uczniowie klas IV- VIII szkoły podstawowej).

-Realizacja treści z zakresu bezpieczeństwa na drodze w ramach lekcji z wychowawcą, zajęć techniki oraz zajęć edukacji dla bezpieczeństwa (adresaci – uczniowie klas VIII).

Zagrożenia pożarowe i nadzwyczajne zagrożenia środowiska. Wprowadzenie tematyki ochrony przeciwpożarowej do procesów wychowania i nauczania w szkołach i przedszkolach, w tym organizowanie konkursów plastycznych i turniejów wiedzy pożarniczej

-, „Bezpieczeństwo przeciwpożarowe”. Zajęcia edukacyjne na terenie Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze (adresaci-dzieci przedszkolne).

-Realizacja treści edukacyjnych obejmujących bezpieczeństwo przeciwpożarowe w ramach realizacji programu wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego – edukacja społeczna, edukacja dla bezpieczeństwa, technika (adresaci- dzieci przedszkole, uczniowie klas I - VIII).

-, „Zasady bezpieczeństwa w gospodarstwie domowym i miejscu pracy”. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez pracowników oddziałów KRUS oraz PIP (adresaci- uczniowie klas I- III).

-, „Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej- młodzież zapobiega pożarom” Udział w konkursie (adresaci-chętni uczniowie klas IV-VIII).

Działalność GOPS w Męcince w związku z realizacją Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2016-2020.

Powyższy program dla Gminy Męcinka przewiduje realizację zadań zamieszczonych w gminnym programie profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz działalność zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z przypisanymi mu prawami i obowiązkami.

Działalność w tym zakresie oparta jest na pracy z osobami potrzebującymi pomocy oraz z pracownikami świadczącymi taką pomoc poprzez szkolenia dla pracowników pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia przez wykwalifikowanych w tym zakresie specjalistów (psychologów, terapeutów itp.).

W roku 2019 zrealizowano szereg programów edukacyjnych promujących zdrowy i bezpieczny styl życia, zgodny z normami społecznymi:

- zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży promujące aktywne formy wypoczynku letniego, zapewnienie bezpieczeństwa, integracja różnych grup wiekowych ,
- w 2019r. był zorganizowany obóz wędrowny z programem profilaktycznym w zakresie zdrowego stylu życia – spływ kajakowy Czarna Hańcza dla dzieci i młodzieży ze Szkół w Gminie Męcinka ,który zwiierał program profilaktyki. W obozie wzięło udział 20 dzieci.

- szereg spotkań z najmłodszymi w przedszkolach w okresie Mikołajek promujący zdrowy styl życia wśród dzieci poprzez zabawę,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązaniu problemów alkoholowych,
- realizacja programu profilaktyki narkomanii i promocji zdrowego stylu życia dla uczniów Zespołu Szkół w Męcince i ich rodziców,
- zajęcia profilaktyczne dla najmłodszych dzieci z terenu Gminy Męcinka o tematyce bezpieczeństwa.

W zakresie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii

Podstawowym celem programu było zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmianę wzorców spożywania alkoholu, zmniejszenie rozmiarów występujących problemów alkoholowych. Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, inicjowała zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Punkt Konsultacyjny był czynny 4 razy w miesiącu (każdy roboczy wtorek w godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰). Praca w Punkcie polegała na postawieniu diagnozy dotyczącej uzależnień. Kolejnym etapem było odpowiednie „zaprogramowanie” i prowadzenie rozmowy, tak aby sytuacje, które są niepożądanym wytworem życia codziennego, a skutkiem uzależnienia, były uświadamiane, a następnie eliminowane.

Rozmowa terapeutyczna polegała na aktywnym uczestniczeniu i wspomaganie w procesie nabywania wiedzy o sobie samym w sytuacji eliminacji niewłaściwych postaw i zachowań w stanie uzależnienia, poprzez zachęcanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, oferowaniu pomocy w uzyskaniu miejsca w placówkach odwykowych, udzielaniu wsparcia i pomocy osobom podejmującym próby utrzymywania abstynencji oraz udzielaniu informacji rodzinom osób uzależnionych o sposobach radzenia sobie z osobą uzależnioną.

W ramach punktu działa grupa AA – mityngi odbywały się cztery razy w miesiącu. W okresie sprawozdawczym z usług punktu skorzystało kilkadziesiąt osób.

Dzieci z terenu gminy skorzystały z zorganizowanego, bezpłatnego wypoczynku letniego nad morzem. Celem realizowanej formy wypoczynku było realizowanie programu terapeutycznego dotyczącego kształtowania postaw wolnych od uzależnień, rozwijanie umiejętności, współpracy i współzawodnictwa wśród rówieśników, doskonalenia sprawności kondycyjnej i koordynacyjnej.

Na terenie Gminy Męcinka realizowane są zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przez Zespół Interdyscyplinarny. W skład zespołu wchodzi pracownicy różnych grup zawodowych. Zespół realizuje swoje zadania na posiedzeniach oraz poprzez pracę w środowisku zarówno z osobami, które mogą być sprawcami przemocy jak i z ofiarami przemocy.

Zespół interdyscyplinarny realizuje swoje zadania poprzez współpracę z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami na terenie

Gminy Męcinka, z kuratorami Sądu Rejonowego w Jaworze, z terapeutami i innymi osobami, które mogą być pomocne w rozwiązywaniu problemów mieszkańców Gminy.

Na terenie Gminy Męcinka od wielu lat działa Gminny Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie, który zakłada niwelowanie przemocy w rodzinie poprzez edukację i profilaktykę. W punkcie zatrudniony jest specjalista psycholog, psychoterapeuta uzależnień. W zajęciach udział biorą osoby kierowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Męcince, oraz osoby zainteresowane, mające problem w rodzinie mogą zgłaszać się samodzielnie. W punkcie prowadzone są zarówno zajęcia indywidualne jak i grupowe. Zespół Interdyscyplinarny podjął również współpracę z Poradnią Rodzinną w ramach Gminnego Ośrodka Zdrowia w Piotrowicach, gdzie oferowana jest pomoc dla osób i rodzin z zakresu psychologii i uzależnień.

Funkcjonuje w siedzibie Gminnego Obiektu Kulturalno-Edukacyjnego nieodpłatna pomoc prawna i poradnictwo obywatelskie na etapie przedsądowym z której mogą skorzystać :

- młodzież do 26 roku życia, osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny, seniorzy po ukończeniu 65 roku życia, kombataneci, weterani, zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną , klęską żywiołową lub awarią techniczną.

W celu poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańców w Gminie Męcinka zrealizowano następujące zadania:

1. Zakupiono nowy aparat powietrzny układu oddechowego wraz z maskami twarzowymi – do OSP Pomocne i Przybyłowice.
2. Zakupiono również sygnalizatory bezruchu i pompę szlamową na wyposażenie OSP w Pomocnem, OSP Przybyłowice, OSP Męcinka i OSP Małuszów Nosze typu deska, narzędzie hooligan do uderzania, przebijania, ukręcania, podważania i cięcia elementów konstrukcji stanowiących przeszkody dla ratowników.
3. W celu podnoszenia wiedzy i umiejętności praktycznych druhow OSP samorząd Gminy Męcinka nawiązał współpracę z GOPR Grupą Karkonoską. Jednostka OSP w Pomocnem, OSP Przybyłowice , OSP Męcinka i OSP Małuszów wzięły udział w dwóch szkoleniach z zakresu prowadzenia działań poszukiwawczych. Druhowie poprzez uczestnictwo w szkoleniach i warsztatach uzyskali wiedzę i umiejętności pozwalające na podejmowanie działań wspierających prowadzenia akcji poszukiwawczych przez PSP i Policję. Zakres szkolenia obejmował pierwszą pomoc przedmedyczną ze szczególnym uwzględnieniem hipotermii, wykorzystanie systemów komputerowych i GPS w poszukiwaniu osób zaginionych, metody działań poszukiwawczych tzw. „szybka trójka”.

W kierunku poprawy bezpieczeństwa w 2019r., to poprawa stanu technicznego dróg na terenie Gminy;

1. Przebudowa drogi gminnej w Pomocnem i Stanisławowie.
2. Przebudowa drogi gminnej w Piotrowicach
3. Wykonanie zabezpieczenia skarpy w Sichówku
4. Wykonanie drogi dojazdowej wraz z remontem przepustu do Osiedla-Piotrowice.
5. Wykonanie fragmentu drogi osiedlowej w Nowej Męcince
6. Budowa Stref Aktywności składających się z placów zabaw oraz siłowni plenerowych w miejscowościach na terenie Gminy: Pomocne, Przybyłowice i Męcinka .
7. Bezpieczniej i wygodniej przy Punkcie Lekarskim w Pomocnem, sfinansowano nowe miejsca postojowe przy obiekcie w którym funkcjonuje również przedszkole i biblioteka.

Mieszkańcy, a w szczególności dzieci mogą korzystać z nowych sprzętów sprawnościowych placów zabaw natomiast starsi z urządzeń siłowni zewnętrznych. Mamy nadzieję ,że nowopowstałe ogólnodostępne, bezpłatne strefy sportowo-rekreacyjne, będą miejscem pierwszej aktywności fizycznej dla dzieci, dorosłych oraz osób starszych, a dodatkowo podniosą w sposób znaczący estetykę przestrzeni publicznej i poprawią życie mieszkańców Gminy.

W zakresie zapewnienia wzrostu poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania.

W celu poprawienia bezpieczeństwa i bezpośredniego kontaktu mieszkańców zorganizowano punkt przyjęć dzielnicowego na terenie Gminy.

W okresie 2019 roku w ramach czynności służbowych dzielnicowego przeprowadzono szereg spotkań ze społeczeństwem oraz pracownikami firm ochrony mienia w podległym rejonie, w trakcie których przeprowadzono pogadanki mające na celu ograniczyć przestępczość lub jej zapobieganie. Przeprowadzono pogadanki z właścicielami placówek handlowych, instytucji użyteczności publicznej, a także innymi placówkami na temat istniejących zagrożeń. Osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie obiektów zapoznano z metodami właściwego zabezpieczenia mienia, możliwości stosowania środków technicznych posiadające atesty i spełniające odpowiednie wymogi bezpieczeństwa.

Podczas służb wieczorno-nocnych dokonywano kontroli miejsc zagrożonych w celu zapobiegania przypadkom naruszania przepisów prawa. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek naruszeń prawa stanowczo reagowano i wyciągano konsekwencje prawne w stosunku do sprawców.

Przeprowadzono szereg obserwacji parkingów samochodowych mających na celu ujawnienie grup zajmujących się przestępczością samochodową. Informowano mieszkańców o działaniach prewencyjnych mających na celu ograniczenie kradzieży pojazdów oraz metod działania sprawców i oszustw dokonywanych wobec osób starszych, w tym zakresie współpracowano z przedstawicielami parafii rzymskokatolickimi z terenu Gminy. Ponadto dokonywano kontroli miejsc gromadzenia się młodzieży celem ograniczenia przestępczości wśród młodzieży oraz zapobiegania demoralizacji. Informowano o możliwościach związanych z korzystaniem z Krajowych Map Zagrożeń Bezpieczeństwa.

W celu ograniczenia nielegalnego składowania odpadów w rejonie gminy Męcinka wdrożono plan priorytetowy, w ramach którego dokonywano licznych kontroli terenu najbardziej zagrożonego tym zjawiskiem.

W ramach służb obchodowych realizowano założenia akcji policyjnych takich jak „Bezpieczne Ferie”, „Bezpieczny wypoczynek nad Wodą” i „Bezpieczne Wakacje”.

Propagowano z korzystania z narzędzi w postaci Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz aplikacji „Moja Komenda”. Kontrolowano placówki handlowe pod kontem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim jak również prowadzono działania w celu zapobiegania przejawom demoralizacji młodzieży podczas wagarów oraz na przerwach szkolnych. Przeprowadzono także liczne pogadanki z mieszkańcami na temat zagrożeń wynikających z obecności dzieci w sieci internetowej oraz na temat sposobów uniknięcia tych zagrożeń.

Przeprowadzono konsultacje i rozmowy z pracownikami GOPS i GKRPA w Męcince i Zespołem Kuratorów w Sądzie Rejonowym w Jaworze celem ograniczenia przestępczości przeciwko rodzinie, sporządzono szereg wystąpień do instytucji pomocowych i Sądu Rejonowego w Jaworze.

GMINA MŚCIWOJÓW

W roku 2019 Gmina Mściwojów udzieliła wsparcia finansowego dla służb: OSP z terenu Gminy jak niżej:

- . dofinansowano bieżące utrzymanie samochodów i sprzętu w OSP :
Mściwojów -15.000 zł i Marcinowice - 15.000 zł,
- . dofinansowano zakupu samochodu OSP Marcinowice – 263.428,09 zł

Dodatkowo gmina zaangażowała się i aktywnie wspierała działania prowadzone przez lokalne Stowarzyszenia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mściwojowie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i szkoły.

- Sukcesywnie gmina nabywała kruszywo do uzupełnienia ubytków na drogach gminnych.
- Uzupełniono oznakowania na drogach gminnych, przejazdach kolejowych.
- Wykonano zagęszczenia punktów oświetleniowych na terenie Gminy w ilości 9 sztuk.

W 2019 r. dokonano przebudowy nawierzchni asfaltowej wraz z odwodnieniem wewnętrznej drogi gminnej położonej w Targoszynie w granicach działki nr 234. Wykonana inwestycja była realizowana pod nazwą „Przebudowa drogi gminnej w Targoszynie, dz. 234, km 0+000 - 0+110 km [intensywne opady atmosferyczne i silny wiatr, sierpień 2017 r.]”. Długość przebudowanej drogi wyniosła 110 mb. Łączna wartość zadania wyniosła 197.181,30 zł.

Inwestycja została sfinansowana w oparciu o pozyskaną przez Gminę dotację celową z budżetu państwa w ramach przyznanych środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w kwocie 146.000,00 zł. oraz w oparciu o dotację celową z budżetu

województwa dolnośląskiego na dofinansowanie ochrony gruntów rolnych w kwocie 23.100,00 zł.

Na podstawie zawartego w 2018 roku porozumienia z Województwem Dolnośląskim w sprawie powierzenia do realizacji Gminie Mściwojów zadania pn.: „Budowa chodnika wraz z odwodnieniem w miejscowości Luboradz w ciągu drogi wojewódzkiej nr 363”, Gmina Mściwojów w ramach zawiązanej współpracy pomiędzy dwoma jednostkami samorządowymi i za uprzednią zgodą Rady Gminy, jako inwestor zastępczy wybudowała w 2019 roku chodnik wraz z odwodnieniem w miejscowości Luboradz w ciągu drogi wojewódzkiej nr 363. W ramach inwestycji w drodze zamówienia publicznego został wykonany w ciągu rzeczonyj drogi chodnik o długości 395 mb o nawierzchni z kostki betonowej wraz ze zjazdami indywidualnymi i publicznymi. W ramach realizacji zamierzenia budowlanego wykonano również przebudowę i budowę sieci kanalizacji deszczowej oraz montaż oświetlenia przejść dla pieszych w postaci słupów oświetleniowych. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 994.379,84 zł, z czego Województwo Dolnośląskie przekazało Gminie ze swojego budżetu dotację celową w łącznej wysokości 397.751,94 zł na dofinansowanie kosztów wykonania przedmiotowego zadania. Z kolei wysokość udziału Gminy jako wartość pomocy rzeczowej w kosztach realizacji zadania wyniosła 596.627,90 zł, co łącznie stanowiło 60% całkowitej wartości zadania.

W ramach dalszej poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego w kolejnych latach Gmina Mściwojów realizować będzie zadania mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez:

1. Ścisłą współpracę z jednostkami OSP z terenu Gminy i powiatu oraz KPP w Jaworze.
2. Wspieranie programów walki z przemocą , agresją , bezpieczeństwem (organizowanie z dziećmi w szkołach spotkań, pogadanek, półkolonii), zacieśnienie współpracy szkół z policją.
3. Ścisłą współpracę ze służbami ratowniczymi- PSP, Pogotowie Ratunkowe, Policja, GCZK.
4. Zapewnienie bezpiecznej drogi do i ze szkoły dzieciom i młodzieży- opieka nad dowozami.
5. Poprawę stanu technicznego dróg gminnych, dodatkowe punkty oświetleniowe.
6. Współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz kadrą kierowniczą placówek oświatowych w zakresie miejscowych patologii związanych z narkomanią, alkoholizmem, zwalczaniem agresji i zapobiegania przestępczości nieletnich. Powszechna edukacja dzieci i młodzieży na rzecz bezpieczeństwa oraz profilaktyki uzależnień.
7. Podejmowanie działań w celu ograniczania zjawiska bezdomności zwierząt .

GMINA PASZOWICE.

Poprawa porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Paszowice jest jednym z ważniejszych elementów działania Gminy, które w szczególności polegają na:

- monitorowaniu zagrożeń, ich analizowaniu, wyciąganiu wniosków, określaniu zadań, współpracy z kadrą kierowniczą szkół w zakresie miejscowych patologii związanych z narkomanią, alkoholizmem, zwalczaniem agresji i zapobiegania przestępczości nieletnich,
- propagowaniu pozytywnych zachowań dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju konkursy, zajęcia terenowe, prelekcje, pokazy ratownictwa technicznego i medycznego,
- współpracy z policją polegającej na koordynacji działań prewencyjnych, ochronie miejscowych imprez, prezentacji dzielnicowych i ich zakresu działania,
- rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych dla ludności w zakresie sposobu zachowania się w przypadkach miejscowych zagrożeń, klęsk żywiołowych,
- podejmowaniu działań mających na celu zwiększenie ilości patroli prewencyjnych Policji,
- organizowaniu pokazów służb przeciwpożarowych, ratownictwa technicznego, medycznego,
- koordynowaniu i inicjowaniu akcji „bezpieczne ferie zimowe”, „bezpieczne wakacje”, „bezpieczny wypoczynek”,
- dofinansowaniu remontów remiz strażackich,
- korzystaniu z systemu łączności radiowej zarządzania kryzysowego,
- poprawie stanu technicznego i oznakowanie dróg gminnych,

Do realizacji działań z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w sposób bardzo aktywny włączeni są dyrektorzy szkół gminnych i Gminny Ośrodek Kultury.

W szkołach, zgodnie z zatwierdzonym planem pracy, programem wychowawczo – profilaktycznym oraz programem „Bezpieczna szkoła” w ciągu roku prowadzone są różnorodne działania z zakresu profilaktyki i poprawy bezpieczeństwa.

Przeprowadzane są badania diagnostyczne wśród uczniów i rodziców, ankiety dotyczące bezpieczeństwa i zagrożeń występujących w szkole i w rodzinie – uzależnienia, agresja, przemoc, itp. Po dokonaniu analizy i w oparciu o wynikające wnioski Rada Pedagogiczna wspólnie z Radą Rodziców planują działania w danym roku. Działania realizowane są w różnych formach, np.: spotkania uczniów, nauczycieli i rodziców z przedstawicielami instytucji działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży; apele okolicznościowe i szkoleniowe; zajęcia pozalekcyjne; imprezy sportowo – rekreacyjne; porady; konsultacje; warsztaty; szkolenia; wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, udział w akcjach o zasięgu regionalnym czy też ogólnopolskim. Ustalanie z rodzicami, nauczycielami oraz uczniami form pomocy - praca systemowa.

Współpracowano z KP PSP i OSP poprzez zorganizowanie spotkań, szkoleń oraz pogadanek na temat bezpieczeństwa pożarowego, zasad zachowania się w sytuacjach kryzysowych, bezpieczeństwa w czasie wakacyjnego wypoczynku, bezpieczeństwa w sieci, szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Realizowano elementy programów spójnych ze szkolnymi programami profilaktycznymi, opiekuńczymi i wychowawczymi w zakresie bezpieczeństwa. Uczniowie uczestniczyli w Gminnym i Powiatowym Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej, współpracowano ze służbami i powiatem w zakresie zgrywania działań ratowniczych oraz wymiany informacji, alarmowania i powiadamiania, a mianowicie:

- regularnie sprawdzano łączność z PCZK na naszym terenie (zgodnie z Zarządzeniem nr 2/2011 Starosty Jaworskiego z dnia 24 stycznia).

Ponadto funkcjonuje Platforma Operacyjna Zarządzania Kryzysowego, która zawiera min. wiadomości istotne dla zarządzania Kryzysowego, informacje z IMGiW, ostrzeżenia, alarmy, bazę sił i środków, raporty dobowe o zdarzeniach, analizy, mapy itd.

Bezpieczeństwo pożarowe i powodziowe ;

1. Kontynuowano działania zmierzające do pozyskania środków finansowych na zakup sprzętu i umundurowania oraz remontów remiz..
2. Poczyniono starania, odnośnie zakup nowego samochodu ratowniczo – gaśniczego,
3. Według potrzeb uzupełniany jest sprzęt magazynu przeciwpowodziowego.
4. Udział w treningach i szkoleniach organizowanych przez Wojewódzkie i Powiatowe Centra Zarządzania Kryzysowego.

Bezpieczeństwo mieszkańców

Gminny Ośrodek Kultury w Paszowicach w 2019 r. podjął następujące czynności profilaktyczno – prewencyjne mające na celu poprawę bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości:

1. W dniu 1 maja 2019 r. w Myśliborzu zorganizowano „Myśliborską Majówkę” – akcję inaugurującą sezon turystyczny i wspólne działania edukacyjno – turystyczne i gospodarcze na obszarze działania Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, Nadleśnictwa Jawor i Gminy Paszowice. Uczestniczyli w tym przedsięwzięciu strażacy - ochotnicy z OSP Paszowice, którzy zaprezentowali pojazdy strażackie i ich wyposażenie oraz dali pokaz użycia sprzętu ratowniczo – gaśniczego oraz udzielania pierwszej pomocy Odbiorcami działań byli zarówno turyści z terenu powiatu jaworskiego, jak i mieszkańcy Dolnego Śląska.
2. W dniu 31 maja zorganizowano Gminny Dzień Dziecka w Paszowicach, w którym wzięli udział funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Jaworze. Przeprowadzili prezentację pojazdów patrolowych oraz ich wyposażenia, przedstawili zasady bezpiecznego poruszania się po drodze oraz znakowali rowery. W przedsięwzięciu uczestniczyli również strażacy z OSP Paszowice, którzy zaprezentowali pojazdy strażackie a MDP dała pokaz udzielania pierwszej pomocy.
3. W celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży pozostającym bez opieki rodziców podczas wakacji w miejscu zamieszkania, szczególnie w czasie prac żniwnych, przeprowadzono okresie od 24 czerwca do 23 sierpnia 2019 r. następujące formy zajęć:
 - zajęcia kulturalno-rozrywkowe, sportowo-rekreacyjne i edukacyjne w świetlicach

środowiskowych w Paszowicach, Bolkowicach, Grobli, Pogwizdowie i Myśliborzu. Zajęcia w świetlicach odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00 – 14.00. Zajęcia były prowadzona przez instruktorów GOK;

- zajęcia edukacyjne w bibliotekach w Sokolej i Paszowicach;
- wycieczki autokarowe i szynobusem po terenie Dolnego Śląska;

W w/w formach zajęć uczestniczyło średnio 80 dzieci/dziennie.

Zajęcia były prowadzone przez wykwalifikowanych opiekunów, a obiekty, w których odbywały się zajęcia były zabezpieczone pod względem ppoż., posiadały aktualne badania wyposażenia ppoż. i właściwe oznakowanie pomieszczeń. Obiekty są też wyposażone w apteczki pierwszej pomocy.

Profilaktyka

W zakresie pomocy terapeutycznej, dla osób z problemami życiowymi i uzależnieniami działał Punkt Konsultacyjny. Do Punktu zgłaszały się osoby, które poszukiwały pomocy i wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Pomoc terapeutyczno - psychologiczna udzielana była również w miejscu zamieszkania osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie były w stanie osobiście zgłosić się do Punktu. Wszystkie zgłaszające się osoby i rodziny otrzymały pomoc, wsparcie emocjonalne oraz odbarczenie. W roku 2019 w Punkcie Konsultacyjnym udzielono 136 porad.

Zadania inwestycyjne

1. Poprawa bezpieczeństwa na drogach publicznych;
2. Inwestycje na drogach w ramach bezpieczeństwa;
 - dwustronna budowa chodnika w Zębowicach o łącznej długości ok. 574 m.
3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym i środkach komunikacji publicznej;
 - montaż progów zwalniających.
 - znakowanie dróg gminnych z dojazdem do posesji jest zadawałające, w roku 2019 zakupiono i zamontowano znaki drogowe - 11 szt.
 - zamontowano 2 lampy uliczne,
 - dla poprawy bezpieczeństwa prowadzone są na bieżąco prace przy koszeniu poboczy dróg i wycinki drzew rosnących w rowach przydrożnych.

W ramach poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży referat gospodarki komunalnej utrzymywał na bieżąco porządek na placach zabaw oraz dokonywał napraw uszkodzonych urządzeń i przyrządów tam zainstalowanych.

GMINA WĄDROŻE WIELKIE.

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie w roku 2019:

- przebudowano 7 dróg wewnętrznych w sołectwach Biernatki, Budziszów Wielki, Kosiska, Pawłowice Wielkie (dwie drogi), Wądroże Małe oraz Wądroże Wielkie (osiedle);
- w miejscowości Skąła i Budziszów Wielkie został wybudowany chodnik;

- w miejscowości Kosiska przy przebudowie drogi wykonano również kanalizację sanitarną;
- na drodze wewnętrznej w miejscowości Kosiska i Budziszów Wielki zamontowano progi zwalniające;
- na drodze powiatowej nr 2177D w miejscowości Kępy wybudowano spawalnicze;
- przebudowano miejsca postojowe oraz ciągi pieszych przy budynku Ośrodka Zdrowia w Budziszowie Wielkim;
- dokonano rekultywacji składowiska w Budziszowie Wielkim oraz Wądrożu Małym;
- w miejscowości Mierzyce wybudowano dwie kładki nad rzeką Wierzbak oraz zamontowano lampę hybrydową oświetlenia ulicznego;
- przeprowadzono kontrolę hydrantów na terenie całej Gminy Wądroże Wielkie oraz wymieniono niesprawne hydranty;
- zakupiono nowy autobus szkolny;
- jednostka OSP Granowice i OSP Mierzyce wykonały remonty swoich remiz;
- jednostka OSP Budziszów Wielki i OSP Wądroże Wielkie po uzyskaniu dotacji z WIOŚ zostały wyposażone w nowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy.

PODSUMOWANIE.

Kolejny raz współpraca pomiędzy poszczególnymi podmiotami realizującymi program dała gwarancję jego powodzenia i oczekiwanych rezultatów. Jednakże, elementarnym warunkiem poprawy bezpieczeństwa obywateli jest skuteczne zwalczanie i ograniczanie przyczyn i uwarunkowań zdarzeń pozaprawnych. Wynika to z faktu, że wiele przyczyn rzutujących na poziom zagrożeń leży w sferze funkcjonowania różnych podmiotów i instytucji. Wiele z nich, w ramach swoich działań gromadzi i analizuje informacje niezwykle przydatne w programach profilaktycznych, dających możliwość przeciwdziałaniu negatywnych zachowań, czy też niepożądanych zdarzeń. Dalsza, ścisła współpraca przy realizacji naszego Programu daje gwarancję powodzenia i spadku ilości przestępstw, a wspólne przedsięwzięcia przy odbudowie dróg, remontach czy budowie chodników w miejscach, gdzie są niezbędne, służyć będą poprawie bezpieczeństwa mieszkańców naszego Powiatu.

Przewodnicząca
Komisji Bezpieczeństwa i Porządku

/-/ Aneta Kucharzyk
Starosta Jaworski